

Reformáció az erdélyi románok között

I. Rákóczi György erdélyi fejedelem jóvoltából adták ki először román nyelven az Újszövetséget 1648-ban, amit aztán a Heidelbergi Káté román nyelvű fordítása is követett.

5. oldal

Férfivá válás és a férfi helye a családban

Az ipari forradalom óta a nyugati társadalomban az apa-fiú kapcsolat nagy károkat szenvedett. Korábban a fiú az apa mellett nőtt fel, a fiú része volt az apa világának.

6. oldal

A házasság dicsérete

Miért hallunk az utóbbi időben olyan sok előadást a család védelmében? Az ősi társadalmi intézmény, a család világméreteken, látványosan és rohamosan bomlik fel.

8. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2014. AUGUSZTUS XXV. ÉVFOLYAM 15-16. SZÁM

DUPLA SZÁM

HURRÁ, NYARALUNK!

JÓNÁS „NYARALÁSA”

Lehet, hogy lesz olyan olvasó, aki vízparton nyúl a Harangszó összevont számához. Hogy ne kerüljünk lélekben sem messze a víztől, nem árt belegondolni abba, hogy Jónás miért aludt a hajón, és mi miért nem vagyunk éberek. Aztán azt is megláthatjuk, hogy Jónás az óriás-csúszdáján három napig vergődött, nem volt egy kellemes élményfürdő, de mégis hasznos. A tűző napon nem jó városban tartózkodni, de Ninive (ellentétben a mai Európával) üdítő példa lehet számunkra. Keressük az árnyékos helyet is, de Isten szeretetének és kegyelmének a védőburka az egyetlen naptej, ami megvéd bennünket a kárhóztától.

Ha egy hosszú útra elmegy az ember, őszintén, mi az, amire a legjobban vágyakozik? A hazaérkezésre! Azt, hogy meglássa városkájá vagy kicsiny faluja tábláját, érezze már az ismerős göröngyöket. Miért? Azért, mert ott otthon van, ott érzi, hogy a helyén van. Te vajon a helyeden vagy?

Ha jobban megfigyeljük, Jónás sincs a helyén. Inkább menekül Tarsisba, a távoli spanyol halászfalu, mindegy: csak el a feladatok, a kérdések, a küldetés elől! Te mi elől menekülsz? Bocsnát a kényelmetlen kérdésért, így nyaralás közben. De Isten nem akarja, hogy csak kellemes életed legyen. Ő azt szeretné, hogy teljes életed legyen, és boldog légy! A kellemetlenkedő kérdéseket nem lehet a szőnyeg alá seperi. Az attól még ott van.

Jónás a halban sincs a helyén! Még ott is kritizál, bírálja a bálványimádó pogányokat, az ellenséget, asszírokat, niniveieket. Folytassuk: románokat, cigányokat, más felekezetűeket. A gyűlölet nem járható út! Attól még távolabbra kerülés a helyedtől.

A ninivei kirándulás nem vezet látványos múzeumokba, plázákba, még „selfie”-t se szívesen készít ott az ember. Azonban akárhova megyünk, hirdetjük a Krisztust, tőle kapott fényünkkel, illatunkkal úgy, hogy megtérjenek? A keresztyén életvitelben nincs vakáció! Nem bolond az, aki odaadja azt, amit úgy sem tarthat meg, hogy megnyerje azt, amit sosem veszíthet el.

Hol vagy Jónás? Honnan jössz? Hova mész? Kívánom, hogy igazán feltöltődj a nyaraláson, úgy, hogy helyedre kerülj, és tudd: Jézus az út, a halál árnyékának völgyében is, és a füves legelőkön is, a mélységben és az örömben is! Irány Ninive! Jó felüdülést!

RÁCZ ERVIN

JÓNÁS KIHAJÓZIK

„Megfélemlének azért a hajósok és kiáltának, kiki az ő istenéhez, és a hajóban lévő holmit a tengerbe hányák, hogy könnyítsenek magukon. Jónás pedig leméne a hajó aljába, és lefeküdt és elaludt. De hozzáméne a kormányos mester, és mondá néki: Mi lelt, te nagy alvó? Kelj fel, kiáltás a te Istenedhez; hát ha gondol velünk az Isten, és nem veszünk el!” (Jón 1,5-6)

Az ember két esetben tud nyugodtan aludni: ha már végzett feladatával, vagy ha van egy „b” terve a feladat elhárítására. Jónásra aligha illene rá az első lehetőség, hiszen ő épp a feladat teljesítése elől menekül. Azt reméli, hogy ha dezertál, akkor Isten nem éri utol.

Ne ítéljük meg elhamarkodottan Amittai fiát. Mai világunkban is rengeteg olyan élet van, mint a Jónásé. Folyton menekülő, bujkáló életek, amelyek rettegnek attól, hogy igent mondjanak Isten elhívására. Folyamatosan álarcokat viselő életek, amelyek mindent megtesznek, bármit eljátszanak, csak ne kelljen Istennek engedni.

Isten azonban mindig jól időzít. Nem hagyja az embert hullámsírba szenderülni. Ad neki egy második esélyt szembesülni önmagával, hogy észrevegye, engedetlenségével milyen sok embert sodort veszélybe, és észrevegye, hogy az a bizonyos „b” terv nem működhet, hanem vissza kell térni az eredeti feladathoz. Ahhoz, hogy Jónás szembenézzen magával, először a lelkiismeretét kell felébreszteni (6. v.), mert ameddig az ember nem veszi észre, hogy segítségre van szüksége, rá van szorulva arra, hogy Isten megmentse, addig átfordul a másik oldalára, és alszik tovább.

Vajon mi meghalljuk-e Isten ébresztő üzenetét? Tudunk-e kezet összekulcsolva hozzá kiáltani a veszedelem idején? Ha olyat küld hozzánk ébreszteni, aki nem velünk egy híron pendül, más az értékrendje, más a világnézete, felekezeti hovatartozása, akkor hallgatunk-e rá, vagy alszunk tovább?!

POCSVEILER ISTVÁN

A HAL GYOMRÁBAN

„Mikor elcsüggedt bennem az én lelkem, megemlékeztem az Úrról, és bejutott az én könyörgésem te hozzád, a te szentséged templomába.” (Jón 2,8)

A Jónás könyvének második részéből általam kiemelt nyolcadik igeveres nagyon híven ábrázol bennünket, embereket. Mikor elcsüggedünk, mikor mélységben vagyunk, mikor körülötünk minden összeszűkül, amikor már minden mellékutat kipróbáltunk, és azt kellett megtapasztaljuk, hogy fölösleges próbálkozás/próbálkozások voltak azok, akkor utolsó lehetőségként eszünkbe jut Isten is.

Nem lehetett kellemes átélni a hal gyomrába való bekerülést. Mielőtt Jónást sajnálni kezdenénk, hogy szegény el fog pusztulni, éhen fog halni, a hal gyomra meg fogja emészteni őt, gondoljunk arra, hogy a hal gyomrában Jónás igazán felébredhetett. Más volt az az élethelyzet, mint amit a tengeren megtapasztalhatott. A tenger morajlását, a szél zúgó erejét felváltotta a csend. Látjátok, hogy mire jó a hal?

Erre! – hogy Jónás egyedül, csendben legyen. Isten számunkra manapság nem küld cethalat, hogy az lenyelve bennünket csendre tegyünk szert, hanem ad számunkra olyan alkalmakat, ahol a világ zajától eltávolodva Reá tudunk figyelni, és meg tudjuk Őt szólítani. A csendben könnyebben meg tudjuk oldani problémáinkat, könnyebben tudunk gondolkodni, mint a zajban. A csend percei alatt képesek leszünk a hétköznapi felháborodásunkból megnyugodni, lecsillapodni.

Jónásnak erre volt szüksége. A hal gyomrában már nem tehetett azt, amit akart. Nem mehetett oda, ahova akart, mert egy kis helyre, egy kis időre be volt zárva. Számára jó volt ez az élethelyzet, mert mérlegelhetette tetteinek a súlyát, elgondolkozhatott, és rájöhetett arra, hogy milyen helytelenül viselkedett, rájöhetett arra, hogy hiába volt minden erőfeszítése, mert akkor is Isten akarata teljesedett be. Sokan úgy vélekednek, hogy nem fognak ilyen helyzetbe kerülni. Ez igaz! De másba igen!

KOVÁCS MÁTYÁS PÉTER

EKÖZBEN NINIVÉBEN ÉS EURÓPÁBAN

„Még negyven nap, és elpusztul Ninive! A niniveiek pedig hívének Istenben, és bűntől hirtetnének, és nagyjaiktól fogva kicsinyeikig zsákba öltöznének. És eljuta a beszéd Ninive királyához, és felkele királyi székéből, és leveté magáról az ő királyi ruháját, és zsákba borították, és üle a porba.” (Jón 3,4-6)

NINIVE, AZ ARANY VÁROS

Sokszor hallom, nincs kollektív bűn, és tényleg nincs; csak bűn van, amit egyének követnek el külön-külön vagy közösen. Azt persze tudni kell, hogy az elkövetett bűn megöl, leránt, pusztulásba visz. Csak egy kiút van a pusztulásból, a bűnvallás s a remény a kegyelemben, hogy Isten megkönyörül. Ehhez meg kell valamiféle istenhít, másképpen kitől várna megtört szív irgalmat. Nem valószínű, hogy a niniveiek mindegyike elvetemült, halált érdemlő, utolsó gazember lett volna, mégis mindőjükre halál várt. Ránk is az vár...

A TÖK MELLETT ÜLVE

„És igen rossznak látszék ez Jónás előtt, és megharaguvék ... Az Úr pedig mondá: Avagy méltán haragszol-é?” (Jón 4,1.4)

Ninive megmenekült. A város apraja-nagyja bűntől kezdett annak hallatán, hogy az Úr elveszti az egész várost a bűnei miatt. Az odaadó bűnt hatására pedig „megbáná az Isten azt a gonoszt, amelyről mondá, hogy végrehajtja rajtok, és nem hajtá végre” (Jón 3,10). Végül is örömteljes a történet befejezése, a város lakói biztosan örültek, hiszen megmenekültek, és egyben megismerhették Isten nagy iralmát és szeretetét. Öröm lehetett a mennyben is, hogy nem kellett elpusztítani több mint százhuszezer embert. Egyedül Jónás az, aki öröm helyett haragot érzett. Méltatlannak tartja, hogy neki sok nehézséget kellett elszenvednie, hogy hírül adja Ninive pusztulását – pedig nem is akarta –, most pedig megszegyenülve érzi magát, mert a próféciája nem teljesült be.

A korán munkához látó, majd méltatlankodó szőlőmunkásoknak így válaszolt a gazda: „avagy a te szemed azért gonosz, mert én jó vagyok?” (Mt 20,15). Jónás azért haragudott meg, mert Isten jó volt Ninivéhez? Igen, így van. A Jónás bűne viszont a mi bűnünk is. Beszélgettem olyan emberekkel, akik azért sza-

akik ismerték Istent, bűntőlni kezdtek, és láss csodát, a példa ragadós. Szegények, gazdagok, kicsik és nagyok ostromolják, kérik Istent, bocsásson meg. Még a király és udvartartása is csatlakozik a kezdeményezéshez, sőt törvényt adnak ki, mindenki bűntőljön.

Hát nincs kollektív bűn, de lehet kollektív bűnvallás, közös megbánás, sőt törvényerőre lépő istenfélelem. No, ha ezt a modern Európában elolvassák, ahol a személyiségi jogokról és vallásszabadságról furcsán gondolkodnak, valószínű, le-„konzervatívznak”, vagy le-„rasszistáznak”, s akkor még olcsón úszom meg. No, de ez demokrácia és nem teokrácia, még a közös keresztény múltra való hivatkozás sem kerülhetett be az alaptörvénybe, nemhogy a keresztény értékek.

Valamivel több lehet hátra, mint 40 nap, de 40 év biztosan nincs... apró gyermekek leukémiások, fiatal sportolók kapnak infarktust, a harmincasok agyvérzést, autópályákon roncsolódik a test, iskolákban a lélek... nincs 40 évünk! Elhullunk, mint Izráel rabszolgaságból szabadult népe a pusztában, mert a hitetlenség bilincseit magukkal hozták.

Nézzük a pozitív üzenetet, nem kell 40 év, sok is a 40 nap, ma még lehet, ma még szabad, borulj le a kereszt alatt. S ha ma megtérsz, vagy úgy élsz mától, mint megváltott, példád ragadós lesz, sokan követnek majd az úton Isten felé.

JOB B DOMOKOS

kaptak el a református egyháztól, és gyakorolják a hitüket más felekezeteknél, vagy nem tartoznak sehova, mert bűneik megbánása után a gyülekezet nem fogadta vissza őket. Olyannyira megpecsételjük a nyilvános bűnökkel élőket, hogy egy idő után már a bűneik alapján nevezük meg őket: X, az alkoholista; Y, a házasságtörő; Z, a káromkodó. Mindeközben a bűnök feletti bánkódást és a megtérést szektás kifejezésekké tettük, ezektől pedig tartózkodunk, nehogy minket is megpecsételjenek: a szektás.

Isten irgalma mindenkor öröme ad okot, nekem is és neked is. Jónás esete jó példa ennek felismeréséhez. Jónás szánakozott az elszáradt tök miatt, mi is szánakozunk, ha időnként elveszítünk földi javakat. Isten ne szánna a bűnös embereket, akikért adta az Ó egyszülöttét? Lássuk be, hogy az egyetlen jelző, amivel kivétel nélkül illelhetjük egymást ez: a kegyelemre szorult.

ERDEI ÁRVA ISTVÁN

MERRE TARTOK?

„Nincs annak semmi haszna a nap alatt...” (Préd 2,12b)

Miért is élek valójában? Készítettünk-e már életünkben számvetést? Mi a haszna annak, hogy létezzünk? Van-e értelme a létünknek?

Ezeket a kérdéseket teszi fel a prédikátor is. Ő is az élet értelmét keresi. Ezt először a bőségben véli felfedezni, de keserű csalódottsággal állapítja meg, hogy nem a bőségben van az emberi élet értelme.

Aztán egy más utat választ. Az élvezetek felé fordul. Elhagyja a dolgozószobáját, és teljes mértékben beleveti magát az élet élvezeteibe. Először a mulatást és az italt választja. De csakhamar arra a felismerésre jut, hogy mindez nem ér semmit.

Aztán az élet más területén próbál sikeres lenni: egy palotakomplexumot épít. Van itt nyári és téli rezidencia. Aztán kerteket is épít. Udvárokat, parkokat szép virágokkal és gyümölcsfákkal. Aztán tavakat is. Mindez egy szép erdő közepén. Minden élvezetet megadnak a szolgák és a szolgálólányok neki. Az asztalok bőségesen rakva különféle húsokkal. Arany és ezüst készletekkel eszik. Sok pénze van, nagyon gazdag. Az étkezés alkalmával a szolgák zenélnek és énekelnek. És bizony ott vannak a nők is...

Minden részletre kiterjedően írja le a Prédikátor, hogy miképpen szeretné élvezni az életet. Minden vágyát szeretné kielégíteni. És mi a végkövetkeztetés? Ez az élet olyan, mint egy fuallat, mint egy szellő. Valamicskét érezhető, aztán elszáll, s az ember keze és szíve üres és magányos marad.

Mi a nyereség ebben az életben? Hogy feleletet kapjunk erre a kérdésre, lapozzuk tovább a Bibliát. Az apostol egy beszédes választ fogalmaz meg: „De valóban nagy nyereség az istenfélelem megelégedéssel.” (1Tim 6,6) Üres az a lét, amelyből biányzik Isten. De gazdag és áldott az az élet, melyben jelen van Isten. Életünk ürességét Istennel kell kitölteni. Az a nyereség, hogy Isten ismer bennünket.

Életünkben a „kamatokot” Ő folyósítja, amelyek az örökkévalóságra vonatkoznak. Ám ez egy idegen nyereség az emberek számára. Ezért a nyereségért semmit sem tesz az ember. Jézus átveszi a veszteségeinket, amelyek bűneink miatt felgyülemlekednek az életünkben. Ő szegénnyé lett érettünk, hogy bennünket nyereségessé, gazdagokká tegyen.

Ez az egyetlen nyereség!

CSOMAY ÁRPÁD

A MEGSZENTELT KENYEREK

Újkenyér ünnepén hálaikat fejezzük ki Isten életet adó és fenntartó áldásáért. Az Ószövetség idején a szent sátorban, majd később a Jeruzsálemi templomban is állt egy asztal, amelyen kenyerek sorakoztak.

Az asztal eredetileg azt a bőrdarabot vagy gyékénydarabot jelentette, amit Izráel fiai a sivatagi vándorlás idején étkezésre használtak. Isten utasításának megfelelően sittim (palesztin akác) fából 1 méter hosszú, fél méter széles és másfél méter magasra kellett készíteni a szent kenyerek asztalát. Arannyal vonták be a teljes felületét, aranypárkánnyal szegélyezték, és négy karikát rögzítettek az asztal négy sarkára, hogy szállítható legyen. A papok két arany bevonatú sittimrúddal emelték fel, amikor a tábor továbbköltözött.

A finomított lisztből süttött 12 lepénykenyeret (Izráel törzseinek száma szerint) „arcok kenyérének” is nevezték, ami a kenyerek asztalon való elhelyezésére utalhat: hatot-hatot kellett egymásra helyezni. Ez azt volt hivatott kifejezni, hogy amint egyik lepény „arca” a másikhoz simul, úgy kell Izráelnek is Istenel ilyen egységben és közösségben lennie (3Móz 24,5-9).

A kenyereket kizárólag a papok cserélhették le szombatonként, de, szent dolgok lévén, ezeket a szikkadt lepényeket is csak ők fogyaszthatták el (vö. Dávid ezekből kér magának és embereinek, amikor Saul elől menekül – 1Sám 21). A kenyereket külön erre a célra használt, aranyból készített tálakban hordozták.

A szent kenyerek asztala tehát nem kimondottan a nép kenyérért mondott halálját szimbolizálta, hanem sokkal inkább Isten szövetségét népével (3Móz 24,8), amelyet jelképes módon hetente, minden szombaton megújított. Újkenyér ünnepén mi is az Úr megújított szövetségét láthatjuk és vehetjük magunkhoz a szent asztal szent kenyérében!

(MOLNÁR JÁNOS, ÁLLJ MEG A HEGYEN!
CÍMŰ KÖNYVE NYOMÁN)

AUGUSTUS CSÁSZÁR

Rómában az idén nagyszabású eseménysorozattal emlékeznek meg a Római Birodalom első császáráról, a 2000 éve elhunyt Augustusról (Kr. e. 63 – Kr. u. 14), aki hódításaival jócskán megnövelte, előrelátó intézkedéseivel pedig megerősítette a világtörténelem legjelentősebb birodalmát.

Mielőtt Julius Caesar diktátorsága (katonai vészhelyzet esetén a szenátus hat hónapra rendkívüli hatalommal felruházott vezetőt jelölt ki Róma élére) Brutus politikai gyilkosságával (Kr. u. 44) csúfos véget ért volna, Caesar utódjaként fogadott fiát, az akkor még Octavianus néven ismert 19 éves unokaöccsét jelölte ki maga után a konzuli tisztségre.

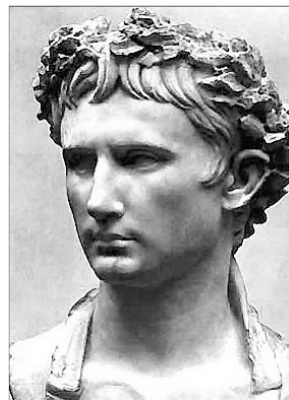
Octavianus azért, hogy megerősítse hatalmát Brutusszal és a szenátussal szemben, Marcus Lepidusszal és Marcus Antoniuszal szövetségbe életre hívták az ún. II. triumvirátust (három férfi katonai szövetsége). Miután Kr. e. 42-ben Philippí mezején végérvényes győzelmet arattak, Octavianus a nyugati területek, Antonius a keletiek, Lepidus pedig Észak-Afrika felett gyakorolta hatalmát. Egyedüli veszélyt a hajóhadaival Szicíliában kiskirályként uralkodó Sextus Pompeius jelentett rájuk, akit öt évvel később törtek meg.

Kr. e. 31-re Antoniuszal is megromlott a kapcsolata, aki Egyiptomban Kleopátrával szövetségbe igyekezett hatalmát megerősíteni. A kialakult katonai konfliktusban Octavianus aratott győzelmet, Lepidus pedig soha sem volt komoly politikai ellenfél (inkább a közvetítő-békéltető szerepet töltötte be közöttük), így végre a teljes hatalom az ő kezében összpontosult.

AUGUSTUS CSÁSZÁR TISZTELETÉRE VERT EZÜSTÉRME

Tanulva nagybátyja esetéből, Octavianus belátta, hogy csakis a szenátus támogatásával maradhat hatalmon, de e mellett éles látással azt is felismerte, hogy erre egyedül a köztársaság leple alatt van esélye, ezért Kr. e. 27-ben névlegesen helyreállította a köztársaság intézményét, és a szenátus kezébe helyezte a birodalom irányítását. Cserébe megkapta az „augustus” (fenséges, isteni) címet, amivel a szakrális szférába emelkedett, és e mellé elnyerte az egész birodalomra kiterjedő „imperator” (főhatalom) címet is. Néhány évvel később (Kr. e. 12) a „pontifex maximus” (legfelsőbb pap, hídépítő istenek és emberek között) rangot is elnyerte, Kr. e. 8-ban pedig az iránta való tisztelet

AZ „ISTENI” CSÁSZÁR

Augustus tehát okos gesztusa révén éppen azzal kötötte meg a szenátus kezét, hogy a hatalmat látszólag átadta nekik, amivel nemcsak elaltatta a gyanakvók kétségeit, de a római nép korántsem elhanyagolható rokonszenvét is megalapozta.

A Róma feletti igazgatás tehát kettős kézen volt, de Augustus eszességét ezek elosztása is mutatja, ugyanis ügyelt arra, hogy a már régen a birodalomhoz tartozó területeket (ahol nem volt szükség jelentős katonai jelenlétre) a szenátus irányítsa, míg az újonnan meghódított provinciákban az ő hadserege tartson rendet.

Augustus másik eszköze hatalma megszilárdítására a Pax Romana (Róma békéje) volt. Nem szólt bele a provinciák életébe sem valási, sem gazdasági, sem törvénykezési szempontból, amivel egyfelől engedte a dolgok természetes folyását, másfelől pedig az óhatatlanul kialakuló feszültségeket így a helybeli vezetőkre és nem Rómára irányította. Legjobb példa erre a helyi népcsoportokhoz tartozó adószedők (adóbérlők) gyűlölete, amit az evangéliumok is megörökítettek.

A történelem az egyik legnagyobb állam-szervezőként tartja őt számon, hiszen az általa létrehozott rendszer háromszáz évig meghatározta a birodalom hétköznapiját. Ő teremtette meg például először a fellebbezés lehetőségét a jogi eljárásokban, a provinciák adóját pedig tudatosan szokatlanul alacsonyan (max. 2,5%) tartotta, és helyette a világkereskedelemből és a gazdaság fellendítéséből szándékozott komoly összegeket bevételezni, hogy ezzel is ösztönözze azok „önkéntes romanizációját”.

Augustus császár újításai vitathatatlanul meghatározták nemcsak a Római Birodalom, hanem egész Európa sorsának alakulását, hiszen a 3. századra az „augustus” lett a legmagasabb cím a birodalomban, de a középkori Német-római Birodalom császárai is viselték a megtisztelő címet és ezzel egyszersmind azt a gondolkodásmódot is, amit hátrahagyott.

kifejezésé-
ként az év
nyolcadik
hónapját
(Sextillus –
a római
nap tá r
u g y a n i s
márciussal
kezdődött)
még életé-
ben róla ne-
vezték át,
innen szár-
mazik az
Augustus
hónapunk!

TOKÁR SÁNDOR

REFORMÁCIÓ AZ ERDÉLYI ROMÁNOK KÖZÖTT

Közismert, hogy az erdélyi fejedelemség a tordai országgyűlésen, 1568-ban, Európában először vallásszabadságot hirdetett, de ez csak a „bevett” vallásokra vonatkozott, a görögkeletire nem. Az erdélyi románság reformációja a magyar protestáns egyháztörténet egyik legjelentmondásosabb fejezete.

Köztudott, hogy I. Rákóczi György erdélyi fejedelem jóvoltából adták ki először az Újszövetség román nyelvű fordítását 1648-ban, de arról kevés szó esik, hogy hogyan is indult a reformáció tanainak terjedése a román lakosság körében.

A reformáció idején, és még sokáig azután is, a román ortodoxokról azt írják egyes feljegyzések, hogy folyóban keresztelnek, az úrvacsorát kovászos kenyérral és borral szolgálatják ki, a templomi liturgiában pedig a cirill betűs „rác” (szerb) vagy ó-bolgár nyelvet használták. Az első román nyelvű kátét is ezen a nyelven adták ki 1544-ben, Szebenben, aminek mára sajnos egyetlen példánya sem maradt fenn, ezért tartalmára is csak következtethetünk.

Egyes vélemények szerint ez egy lutheránus káté (talán Luther Márton kiskátéja) lehetett, amire a város szász fennhatóságából következettnek. Valószínűbb azonban, hogy egy korabeli magyar református káté fordításáról van szó, hiszen nemigen akadt, aki ebben az időben teológiai szöveget németről románra tudjon fordítani, ráadásul a szász-román együttélés is feszültségekkel volt teli.

A reformáció terjedését az anyanyelvűség mellett az is befolyásolta, hogy az ortodox pópákat nem mentesítették a jobbágyi kötelezettségek alól (nem ismerték el őket papoknak), ezért ők is dézmával és robottal tartoztak földesuraiknak, míg katolikus vagy protestáns társaik jókora kedvezményeket kaptak. Ez pedig arra ösztönözte őket, hogy színből és érdekből is közeledjenek a protestáns egyházakhoz.

Ezt orvosolando az 1566-os szebeni országgyűlés felhatalmazza „György papot”, a román reformátusok püspökét, hogy szervezze meg az újonnan alakult gyülekezeteket, és vizsgálja ki, hogy kik azok, akik nem meggyőződésből tértek át a református hitre. A helyzetet nehezítette, hogy ekkor még nem volt határozott, írásba foglalt tanítás, azaz mindenki saját belátása szerint hirdethette az evangéliumot a románság körében.

Egyre sürgősebbé vált tehát egy román zsinat összehívása, amit 1567-re terveztek Enyeden, de ezt az akkori belpolitikai helyzetek nem tették lehetővé. Végül 1569-ben tartották meg a zsinatot, amelynek jegyzőkönyve sajnos nem maradt fenn, de határozatairól összefoglalva tudunk, amit János Zsigmondhoz kellett felterjeszteniük fejedelmi megerősítés végett.

A hat cikkely az 1562-es debreceni hitvallásra építve a következőket tanítja: az első cik-

NEM NÉZTÉK JÓ SZEMMEL

kely Isten „nevezetességéről” (Szentháromságban) és Isten „dicséretéről”, azaz imádságról, segítségül hívásáról és Krisztus egyedüli közbenjáró voltáról Isten ígéjével összhangban tanít. Ugyan nem ismerjük ezen tanítások kifejtését, de már szóhasználatából és témájából érezhetjük rajta a kálvinista hatást.

A második cikkely eltörli a szentek (halott emberek) imádsát és tiszteltét. Nem írja ugyan elő az ikonok eltávolítását, de egy 1634-ből fennmaradt lajstrom szerint Váradi Ötvös Gáspár, a Vajdahunyad melletti Rákosd lelkipásztora több román templom bevakolt és bemészelt freskójáról ad híradást.

A harmadik pont a papok cölibátuskötelezettségét oldja fel, és megengedi a második házasságot az öskeresztyén egyházi fegyelem mértéke alatt.

A negyedik és ötödik cikkely az iskolai oktatást és a néptanítást a papi szolgálat részének tekinti, aminek elmulasztását az egyházi szolgálatból való eltiltással büntették, az „iskola-kerülést” pedig az úrvacsorától való eltiltással fegyelmezték.

Az utolsó, a hatodik pont a rác nyelv liturgiából való kiszorítására született, hogy a reformáció szellemének megfelelően helyette a román nyelvű istentisztelet bevezetését segítse elő. Erdély területén kívül erre esetenként akár 300 évet is kellett várni.

A román reformáció ígéretes megindulását azonban nemcsak az ortodox egyház nem nézte jó szemmel, hanem a korabeli katolikus egyház sem. Először az ellenreformáció veszélyeztette nemcsak a román, de a magyar reformációt is, később pedig a görög-katolikus uniók egyház 1697-es megalakulása hiúsította meg a missziós törekvéseket.

Az erdélyi románok reformációja, saját püspökségük létrejötte részben őszinte missziós szándéokra vezethető vissza, amely nem a románok asszimilációját célozta, noha kétségtelenül voltak politikai okai is.

BIHARI ROMÁN REFORMÁTUS GYÜLEKEZETEK

A 16. SZÁZADBAN

A 16. század végére jönnek létre az első református román gyülekezetek Biharban is, amelyek betagozódnak a magyar kálvinista egyházszerkezetbe, és ezek a román ajkú református gyülekezetek fennmaradnak egészen a 18. század közepéig.

Emellett új egyházkormányzati képződményről is beszélhetünk: 1566-ban már létrejött az erdélyi protestáns lett román egyházközösségekből az erdélyi püspökség Szentgyörgyi György vezetése alatt, jórészt Hunyad, Krassó és Szörény területén.

Ez a püspökség a század végére, fejedelmi támogatás híján elhalni látszik, majd Bethlen Gábor és a Rákócziak alatt újulnak meg egyházmegyéi, immár a magyar református püspökök fennhatósága alatt. Tudni kell persze, hogy ezen közösségek jó része, szemben a bihari, krasznai jobbágy vagy a hátszegi kismemesi román reformátusokkal, megtartotta keleti liturgiáját. A képet színesíti, hogy a felekezet-specifikus oktatás is tapasztalható a református románság körében, például a Debreceni Református Kollégiumban, ahol a 17. században számos román anyanyelvű lelkész képeztek, majd ordnáltak a zsinatokon a tisztán román ajkú bihari református gyülekezetekbe.

Debreceni Ember Pál, az első átfogó latin nyelvű magyar egyháztörténeti munka szerzője is beszámol egészen a 17. század végétől ezekről az egyházközösségekről: „néhány oláhajkú tiszta református gyülekezetet is számolhatunk, melyeknek sorrendje ez: 1. Láz. Itt lakik az oláh lelkészek esperese: Péter lelkipásztor. Péter papnak mondják. A magyar esperesnek alárendeltje és annak helyettese az oláhok közt. 2. Sárszeg 3. Tataros 4. Szóvárhegy 5. Cséhtelek 6. Mónospetri 7. Fancsika”.

Ezeket a lelkészeket is Debrecenben szentelték fel, és gyülekezeteik is a debreceni székhelyű egyházkerületbe tagolódtak be. A bihari románság a 16. század közepétől egyetlen nagy missziós terület volt a magyar református egyház számára, az itteni áttért románok (akárcsak Hunyad-Zarándban vagy Hátszeg környékén) nemcsak egyházszerkezeti engedményeket tettek (mint a liturgiájukban görögkeletinek maradt románok), hanem hitvallásuk, egyházi életük egészében elfogadták a református hitet és a református püspöki kormányzást. *(Szabadi István: Reformátusok és románok Bethlen Gábor fejedelemsége alatt című tanulmánya nyomán.)*

ISKOLA ÉS TANÍTVÁNSÁG

Az iskolákban az informális tudás átadása mellett a közösségbe való beilleszkedés is jelentős szerepet kap. A gyerekek itt teszik meg – a családon kívüli felnőttekkel való együttműködés révén – a társadalomba való beilleszkedés első lépéseit.

Időről-időre azonban bírálatok fogalmazódtak meg a szigorú normák előírásainak való kényszerített megfeleléssel, a központilag meghatározott általános tantervvel, az egységes követelményrendszerrel vagy a tanórai felosztással szemben.

A reformpedagógia előretörésével két alternatív oktatási elmélet és módszer látott napvilágot, és örvend egyre nagyobb népszerűségnek. Maria Montessori (1870–1952) nézete szerint az oktatás leghatékonyabb módja a spontán ismeretszerzés útja, hiszen az érdeklődés és a saját tapasztalatból nyert ismeret mindig maradandóbb tudást eredményez, mint a lexikális ismeretek elsajátítása. Az oktató irányítói feladata az önképzés segítése a megfelelő környezet kialakításával és a válaszok megtalálásában nyújtott segédkezéssel.

Egy másik ismert nevelési irányzat a Rudolf Steiner (1861–1925) osztrák polihistor elméletein alapuló Waldorf-pedagógia. Az első iskolát 1919. szeptember 7-én hívták életre a németországi Stuttgartban, a Waldorf Astoria cigarettagyárban dolgozó munkások gyermekei számára.

Steiner a gyermekek szellemi szabadsága mellett érzelmi biztonságukra is hangsúlyt fektetett. Meglátása szerint a fiatalok testi-lelki-szellemi fejlődése „a szív, a kéz és a fej” egyidejű formálása rugalmas és személyre szabott tananyaggal és tanítóval a leghatékonyabb.

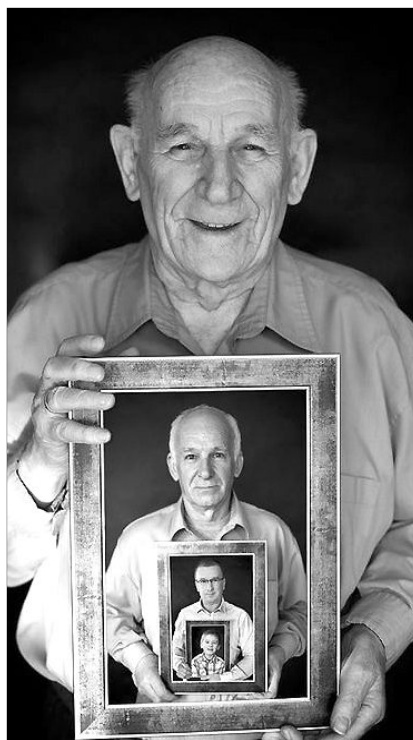
Mindkét alternatív oktatási rendszernek gyengéje az, hogy személyes jellege miatt nem válhat a tömegoktatás részévé, az egyéni nevelők alkalmazását csak jó anyagi helyzetben levő családok engedhetik meg maguknak, és a közösség hiánya sem elhanyagolható, ami a társadalomba való integrálódást nehezítheti.

A Szentírás az embert mindig egyediségében és test-lélek-szellem egységében látja, ezért sokkal inkább az egyéni vagy kiscsoportos oktatási formát találjuk az Ószövetségben, ahol a prófétatanítványok alkottak szervezettebb oktatási formát. A gyermekek oktatásának színhelye mindenképp a család volt. Az Újszövetségben a tanítványok az Isten országának szolgálatát és Jézus Krisztus követését jelentette.

VIATOR

A FÉRFI A CSALÁDBAN

János evangéliumában mondja Jézus: Én és az Atya egy vagyunk (Jn 10,30). Jézus jól érzi magát fiúként Atyjához fűződő kapcsolatában. Ezzel szemben egyre többször halljuk a társadalomban: én és az apám különbözünk!

Az ipari forradalom óta a nyugati társadalomban az apa-fiú kapcsolat nagy károkat szenvedett. Korábban a fiú az apa mellett nőtt fel, mindenhová elkísérte: szántani, vetni, a kovácshoz..., a fiú része volt az apa világának. Nagy felelősség és nagy áldás is volt ez. A fiú része volt egy világnak, amelyben megvolt a saját helye, értéke. Itt kibontakozhatott, megmutathatta tehetségét, erejét, bizalmat élvezett.

De sajnos már az az általános, hogy a fiúk túl korán szakadnak el atyjuktól, és rögzőbb lett a férfivá válás útja is számukra. Afrikában sok fiatalemberről megfigyelhető, hogy olyan öntudattal, önbizalommal rendelkeznek, amelyet a mi modern társadalmunkban élő legtöbb férfinál még harmincas éveik közepén sem lehet megtalálni! Harmincas éveikben még csak ott tartanak, hogy bebocsátást szeretnének nyerni a „férfiak klubjába”. Bizonygatni próbálják rátermettségüket a „férfi” megnevezésre.

A probléma összetett. Sokan csak azt hallották az apjukról, hogy: „megállj, ha apád haza jön, majd megkapod a magadét!”. Az apa alakja sok családban egy távolban lévő ítéltvégrehajtó. A legtöbb fiú olyan képet kapott az apjáról, amelyik az anya nézőpontján szűrő-

dött át. Sok esetben az anya féltelme a férjétől tovább adódik a fiú felé is.

Az első lépés a férfiaság sablonjának levetkezése. Ez pedig bizonyos értelemben a nőiség felé tett lépéssel folytatódik. Azaz a férfinak is lehetnek érzelmei, sőt kimutathatja érzelmeit, tudhat gyenge lenni, olyan, akinek érző szíve van. A „kedvenc tanítvány” nem szégyelli, hogy a többi férfi tanítvány előtt Jézus keblére hajtja a fejét.

Ma az európai kultúrában menekülünk mindentől, ami a legtávolabbról is a homoszexualitásra emlékeztet. Nem igazán lehetséges egy férfinak a másik férfi iránti barátságát kimutatnia. A „gyengeségről” van itt szó. A mai világ nem szereti a gyengeséget. Akárcsak Péter apostol, aki nem képes elfogadni, hogy Jézusnak szenvednie kell, sőt, meg kell halnia. Kész lenne akár Jézus helyett is meghalni. Mégis csődöt mond, mikor egy szolgálóleány kérdezősködik tőle. A „gyenge” János pedig végig kitart, még a kereszt alatt is az asszonyokkal.

A szeretet nem gyenge, hanem gyengéd. De a férfi nem maradhat csak melegszívű, szerető, érzékeny és házias lény. Szükség van a következő lépésre. Arra, amit már a „nőies oldal” felől teszünk meg a „férfias oldal” mélységei felé. Ezt szemléltetheti akár Keresztelő János ábrázolása is. Ő a pusztában van, egyedül, nem törekszik arra, hogy tetszen mindenki, a társadalomnak. Nem a társadalom ételeit eszi, nem a divatnak megfelelő ruhákat viseli. Önálló egyéniség. Ehhez pedig szükségünk van néhány egymást kiegészítő tulajdonságra, érényre.

Az első férfiúi érény az egészséges öntudat. Olyan emberé ez, aki nem csak reagál, de cselekszik is. Tudja, mit akar, hova szeretne eljutni, mit szeretne megvalósítani. Felismeri, kimondja és cselekszi az igazságot.

A következő tulajdonságok a bizalom és az igazságosság. A bizalom közelebb visz a másikhoz, az igazságosság pedig igyekszik meghatározni a helyes távolságot. A nyitottság sokféle szempontból enged megvizsgálni egy-egy kérdést a döntés előtt, a határozottság pedig segít időben dönteni.

Végül pedig a megbocsátás és a kitartó szeretet. Gyermekeinknek fontos, hogy megbocsássunk, hogy megerősítsük őket, kimutasuk, hogy bízunk bennük, de mindez nem vezethet elbizakodottsághoz, türelmetlenséghez.

A kellő pillanatban az apának hagynia kell, hogy a gyermeke kihívással szembesüljön, elkezdjen önállósodni. A férfiaság a bennünk lévő női illetve férfi oldal harmóniába kerülése. Azaz melegszívű, alázatos, megbocsátásra kész, bizalomteljes oldalunk megismerése után lehetünk csak igazán „férfiasan” határozottak és eltökéltek. Teljes értékű férfi pedig csak az Isten útján járó, imádkozó életű férfi lehet!

G. LEVENTE

ISTEN NEM EGY KEGYETLEN APA!

Tilmann Moser pszichoanalitikusnak 1970-ben megjelent *Gottesvergiftung (Istenmérgezés)* című könyve nagy port kavart, és ma is aktuális kérdést feszeget.

A terapeuta könyvében számot vetett vallásos neveltetésével. Ennek során ő az Istent felettes apaként, megfigyelő őrként, szigorú, könyörtelen bírónak élte meg. Isten valaki olyan volt számára, aki mindent lát, mindent számon kér, mindegyik elszámoltat és mindenért megbüntet minket.

Nem csak saját, de a rendelőjét felkeresők körében is tapasztalta, hogy a hit, amely fel kellene szabadítson, erőt, vigaszt, reményt, bátorságot, nyugalmat kellene adjon, éppen ellenkezőleg hat: megköt, szorongóvá tesz, elpusztítja a lelkiismeretet. Főként az idősebbek közül sokan számoltak be arról, hogy szenvedtek már és törtek össze lelkileg efféle folytonosan jelenlévő, állandóan ellenőrző, megfeddő Istentől és szüntelenül bíraskodó „hóhérseregeitől”.

Az idő persze halad, és sok minden változik. Változik az egyes ember és változik az Istentől kialakult elképzelés is. Tilmann Moser is úgy látta, hogy egy torz apaképpel összemossott Isten „beteggé tesz”, és ebből csak egy személyesen megismert Isten tud meggyógyítani.

Ilyen irányú vizsgálatok vitathatatlanra tettek, hogy „a személyes hit és hitvalló magatartás összefügg a jobb lelki egészséggel, sőt, jelentősen csökkenti a pszichoszomatikus megbetegedési hajlamot. Ehhez természetesen egy megváltó, irgalmas istenképen alapuló hitre van szükség.”

Továbbá szinte ugyanennyire fontos, hogy az adott személy olyan vallási közösség tagja legyen, amely ezzel a barátságos istenképpel rendelkezik, és ebből kiindulva támogatja az illető emberi kapcsolatait és közösségi tevékenységét. Moser pszichoanalitikusi tapasztalatai szerint nemcsak a korlátok közé szorító hit okozhat gondokat, hanem a szétfolyó, szabadjára engedett hit is. Sőt, talán éppen ebben, a megbízható Isten jelenlétének hiányában van a nagy betegség: reménytelenség, tehetetlenség, szegény.

Mit tehetünk, hogy megtapasztaljuk, fedezzük a hit gyógyító erejét? A választ is megadja a pszichológus: „áhitat”, egy életen át tartó áhitat! Áhitatos figyelem Istenre, mint alapmagatartás, imádságos élet, mely Istenre figyel, Neki hálás, Tőle tudja a megoldást, szabadítást és megbocsátást.

Mindennek értelmében az anya az első „lelki vezetője” gyermekének, az apa pedig az anyai tanítás kiabrázolója kell, hogy legyen. Az áhitatra való indíttatás, nyitottság, lényegesen meghatározza a gyermek későbbi lelki fejlődését, még felnőttkorban is.

Megrendülés, hálaadás és minden jó várása a magasztos, a szent előtt, egy harmadik, végtelen túlvilági erő előtt, mely nem az ember hatalmából ered – ez az igazi istentapasztalat.

A család, de elsősorban az anya áhitata a gyermek első, meghatározó áhitata lesz. Jó, ha a szülők szem előtt tartják, hogy gyerekeiknek az élethez a jó magaviseletnél, erkölcsnél, és az anyagi jólétnél többre van szükségük: áhitatra, vallási fogékonyságra, Istenre!

Lelkipásztorok és keresztyén pszichológusok szerint a kialakuló hitet a leginkább az eltorzult istenkép veszélyezteti. Az ember ugyanis (különösen a férfi) hajlamos istent játszani a családjában, a közösségben, ahol él, és a maga képére és hasonlatosságára embert formáló Istent utánozva a maga képére és hasonlóságára formálja és mutatja meg Istent. Ez szinte mindig egy kegyetlen, uralkodó, büntető Úr képét formálja meg. Ezt a nagyon mély sebeket okozó tévedést pedig csak úgy lehet elkerülni, ha az apa, a férfi (és nyilván az anya, a nő is!) alázatban él és jár Istennel, és legalább olyan gyakran beszél Istennek az ő életében is megtapasztalt kegyelméről és megbocsátásáról, mint Istennek erejéről és hatalmáról!

Vizsgáljuk meg azt az Istent, akit szívünkben hordozunk. Ha gyanúsán hozzánk hasonlít, azt szeret, akit mi, és azt utasít el, akit mi is elutasítunk, akkor el kell gondolkoznunk saját Isten-kapcsolatunkról!

GYERMEKEINKRE LESŐ FÜGGŐSÉGEK

A bűnözők fehér pora, híradók sokat emlegetett kicsi tablettája nem valami távoli gond, mások problémája, hanem sajnos a legtöbb esetben már a gyermekeink közvetlen közelében van az utcákon.

Sok esetben a terjesztők az iskolák (nem csak a városokban, hanem már vidéken is!) kapuinál figyelik, hogy kinek is adhatnának „termékeikből”. Leggyakrabban egy-egy „barát”, a társaság buzdít egy kis kóstolóra, vagy csak egyszerűen úgynevezett erőpróba a szer hatásainak vállalása.

A kábítószer átalakít. Fontos beszélni róla. Nem lehet elég korán kezdeni a témát. A csak kamaszokban elmondott „hegyi beszéd” ritkán van pozitív hatással a gyermekekre, ettől még nem biztos, hogy majd jó döntéseket fog hozni.

Már kicsi kortól kezdődően fel kell készítenünk a gyermekünket a veszélyekkel szemben, mert akkor, amikor droggal kínálják, nem leszünk ott, hogy segítsünk rajta. Neki kell majd jó döntést hoznia. Úgy tanácsos beszélünk erről a témáról, hogy a drog létezése sajnos teljesen természetes dolog, mindenütt ott van. Gyermeink hite, tiszta gondolkodása is legyen mindig ott.

A szülő minden percben példát mutat a gyermekekének, mindennek előtt hitével, Istennel való kapcsolatával. Nem mindegy, hogy jót, vagy rosszat mutat. Szülőként tudunk-e nemet mondani a szabályok megszegésére? Hiszen ha mi is megszegjük a szabályokat, hogyan várjuk gyermekeinktől, hogy betartsák azokat? A leghatásosabb nevelési mód a példamutatás. Akár a sebességhatár túllépésével is lehetünk negatív példa gyerekeinknek.

A bármilyen függőség elkerülése érdekében fontos egy olyan személy a gyerek életében, aki visszahúzza őt, aki hiteles a számára, aki megtanítja időben helyes döntéseket hozni, aki Isten szerető hatalmára is megtanítja a gyermekeket.

G. LEVENTE

NŐIESSÉG VAGY GIRLPOWER

A 20. század kilencvenes éveinek fogyasztói társadalmában megjelent egy új fogalom, a girlpower. A popsztárokon túl a filmvászonon a Lara Croft, Nikita, Xena olyan női alakok, akik férfiakat megszágyonyító bátorsággal és kitartással harcolnak, fegyvert forgatnak, nyomoznak és ölnek, ha kell.

A feminizmus harmadik hullámaként is emlegetett szociológiai csoport is azt a nőalakot rajzolja ki, aki már mindenre képes, amit addig a férfiak birtokoltak. Erőben, harciasságban, keménységben olykor túlszárnyalják még a férfiakon is, nem hátráltatja őket a klasszikusan nőinek tartott hisztéria, gyengeség, bizonytalanság, érzelmi labilitás, hormonális ciklus.

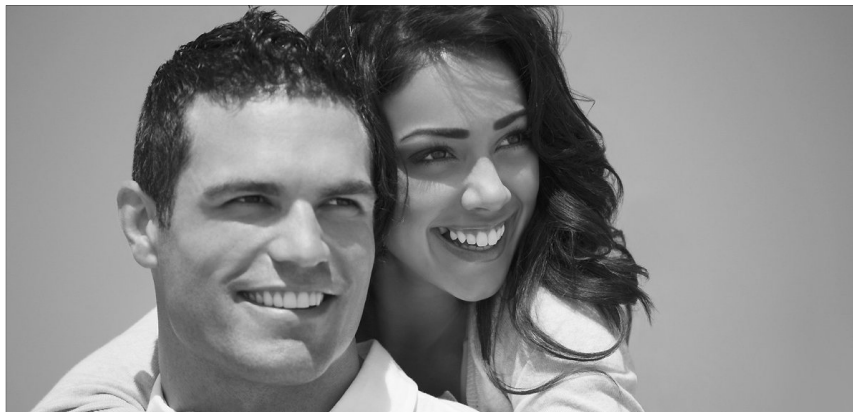
A hagyományos női szerepek, mint a gyengédség, kölcsönösség, bizalom, őszinteség, nem csupán a 100 évvel ezelőtti elvárások között szerepel, de a mai férfiak is vágyódnak utána. Azonban a mai kor elvárásai szerint egy lánynak képesnek kell lennie arra, hogy tökéletesen megállja a helyét a világban, tanuljon, karriert építsen, legyen kitartó, céljaiban határo-

zott, és szükség esetén akár egymaga is tudja eltartani családját. Az elvárás az, hogy legyen független, önálló nő. Ennek a következménye már a partnerkapcsolatokban is látszik, vagyis a lányok befogadó és elfogadó szerepét felváltotta a túltevékeny, intézkedő, utasítgatós és agresszívabb magatartás.

A mai női bálványok között alig van szelíd és nőies személyiség. Általában a céljait mindenáron szem előtt tartó, határozott nőt látjuk, aki nem riad vissza a nehézségektől, és kemény is tud lenni, ha kell. Ez önmagában nem is lenne a legnagyobb probléma, viszont amikor ez elvárásként jelenik meg a társadalomban a nők irányába, akkor érdemes lenne elgondolkodni azon, hogy merre is tartunk?

SZABÓ SÁNDOR-ZSOLT | elkövető

A HÁZASSÁG DICSÉRETE

Miért hallunk az utóbbi időben olyan sok okos előadást a család védelmében? Mert politikai és egyházi vezetők, pedagógusok, szociológusok, statisztikusok megriadtak: Néhány évtizede az ősi társadalmi intézmény, a család világméretben, látványosan és rohamosan bomlik fel.

A család a közösségi élet sejtje, minden egészséges társadalom alapja. Ha nincs törvényes keretek között létkető egészséges családi élet, akkor nincs gyermekáldás, nincs szaporulat, elsorvad a nemzet. A nemzetközi házassági hét nemrég lezárult. Nem lehet felmérni, milyen eredménnyel. Engedtessek meg, hogy a sok elhangzott bölcs és riasztó tanításhoz, tanácsokhoz kiegészítésként én is fűzzek néhány megjegyzést, mint gyakorló házastárs.

Az okok kutatásában a felszíni jelenségek regisztrálása helyett jó lenne a gyökerekig lehatolni. Mennyi téves, divatos felfogás terjed modern liberális-haladó-halódó világunkban! Például kérdezek egy nyegle fiatalembert, aki összeköltözött egy nagyon bájos fiatal nővel: „Mi ez? Futó kaland, vagy tartósan tervezett kapcsolat?” Szeretik egymást, és együtt kívánnak maradni – feleli. Akkor miért nem veszi feleségül? – kérdelem. Főlényesen, gúnyosan válaszol: Mit számít az a rongy papír? Másutt is hallottam ezt a lebecsülő kifejezést az anyakönyvi bejegyzésre, ami a házasságkötési fogadalomtételt rögzíti és törvényesíti.

De persze e mögött valami sokkal több, súlyosabb ok van: a házasságnak, mint társadalmi-jogi intézménynak a megvetése. Pedig mennyivel több az, ha esküvel kötöttük össze életünket, mintha csak szabad akarattól elhatároztuk, hogy együtt élünk. Miért kellett az őseinknek is a házasság? Mindenkor mankó volt a hűséghez.

Ez a magabiztos, haladó fiatalember vagy nem ismeri önmagát, vagy túlértékeli az emberi természetet. Nem tudja, hogy az a biztos hűség, amit most érez, mennyire törékeny, mulandó. Népi mondás: a szomszéd kertje mindig

több gyümölcsöt terem, a szomszéd tehenek több tejet ad. A szomszédasszony sokkal kívánatosabb, mint az én megunt párom. A törvényes és esküvel megpecsételt házasság béklyó. Tudatosan vagy ösztönösen nem vállalom az örökös rabságot. Ha meguntam élettársam, és kölcsönösen teher vagyunk egymásnak, szétköltözünk, nem kell költséges és hosszadalmas válóper.

Erre én: Micsoda szerelem az, amely csak néhány évig kíván együtt élni szerelmével? A szerelem több mint szexualitás. A házasság jóval több mint szerelem. Ha a párkapcsolat csak a nemi kielégülés kerete, akkor 50–55 év között minden házasság felbomlana. De nem bomlik fel. Miért? Mert van olyan vőlegény és menyasszony, akik Istentől rendelt szövetségnek fogják fel a házasságot. Istentől kértek egy életre szóló társat.

S itt a szabad szerelemes, liberális fiatalok másik kapitális tévedése: azt hiszik, mint autonóm emberek maguk határoznak sorsuk, életvitelük felől. Mivel hogy „minden szabad, ami jölesik”. Holott „minden szabad, de nem minden használ”. Isten az embert arra teremtette, hogy Őt szolgálja, neki engedelmeskedjék, őt dicsérje. Isten akkor is van, ha nem veszünk tudomást róla, ha úgy élünk, mintha Ő nem lenne. Az is hatalmában van, aki tagadja Őt.

Pedig ami Isten felől tudható, az Ő örökévaló hatalma és istensége, az Ő alkotásaiból megérthető és látható, de aki elfordul tőle örök okoskodásaival, annak félresiklik az élete, oktalan szíve elsötétül, bölcseknek (haladóknak) tartják magukat, holott balgatógokká lesznek. Az egész világirodalom, költészet, drámák, filmek és operák nyüzsgőnek a szerelmi tragédiáktól, kisiklott emberi történetektől. „Mindenki mást szeret?”

Mi köze Istennek a házassághoz? Először is az, hogy Ő rendelte. A házasság szerzetési igéje mindjárt a teremtéskor hangzott el. A Teremtő a magányos emberen, Ádámon akart segíteni, látva, hogy nem jó neki egyedül lennie. Elhatározta, szerez neki társat, hozzá illőt. (folytatás a 9. oldalon)

A HÚSÉG DICSÉRETE

(folytatás a 8. oldalról)

Hogy Isten rendelte a házasságot, ebből három dolog következik: a házastársak közötti viszony felváltja az addigi legszorosabb kötést, a szülők és gyermekeik közöttit, de nem szünteti meg a szülők iránti gyengéd szeretet és gondoskodás kötelezését. „Elhagyja azért az ember apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez és lesznek ketten egy testté.”

A másik, Istentől határozott rend az egyneűség. A többneűség akkor hatalmasodott el, amikor a keleti társadalmak egyre inkább úgy találták, hogy a házasság lényege a testi kielégülés. A több feleség (illetve szolgálatos rabnők) tartása megvolt az Ótestamentumban is, de a keserves példák megmutatják, hogy nem működött. Az egyneűséget az Újszövetség állítja vissza, és teszi egyetemlegesen kötelezővé a keresztyén Európában.

A harmadik, Istentől rendelt vonása a házasságnak az, hogy egy életre szól. „Holtomiglan, holtáiglan hozzá hű leszek.”

További tévedés, hogy megvolt az esküvő, jöhet a boldogság, jönnek a mézesetek, esetleg a mézes évek. Nem éppen így van. Jönnek a kisebb, nagyobb csalódások. Nincs két egyforma ember a sokmilliárdos emberiségben. Valakinek, vagy az asszonynak, vagy a férjnek azonosulnia kell társához. Ez bizony súrlódásokkal jár. Még az is ösztönös, hogy az udvarlás idején a jegyesek persze legjobb arcukat mutatják annak, akit meg akarnak hódítani, csak, amikor egy ágy és asztal köt össze, akkor derül ki, hogy nem is olyan lenyűgözően szép a menyasszony, nem is gáncs nélküli lovag férjem-uram sem. Jön a hiábavaló megbánás, mint Mézgané a televízióban, mikor ismételtén megbosszankodott mulya férjén: „Miért is nem mentem inkább Hufnágel Pistihez!”

Nincs olyan nagy szerelem, hogy ne legyenek súrlódások fiatal házások között. Ezek a nem is mindig csendes perpatvarok elmergesedhetnek. Ezek miatt el is idegenedhetnek egymástól, sőt idővel bekövetkezhet a válás is. Különösen, ha hatalmi vetélkedés üti fel a fejét: ki viseli kettőnk között a kalapot?

A hitbelileg közömbös házasságban nem tudnak mit kezdeni a bűnnel és a bűnbánattal, ami elválasztja még azokat is, akik szeretik egymást. A hitben járó házások még éles viták után is meg tudják oldani az ellentéteket. Mindketten tudják, hogy őket Isten rendelte egymásnak, és hibáival, botlásaival együtt is el kell fogadja férjét, feleségét, mint Isten ajándékát. „A ház és a marha atyától való örökség, de az értelmes feleség az Úrtól van. (Péld 19,14) Egy házasság sem kezdődik tökéletesen. Építeni, csiszolni kell éveken át, hogy megközelítse azt, amivé teremtő Ura szánta, hogy áldás legyen a házastársak számára, de környezetük számára is.

Irigykedem katolikus testvéreinkre. A katolikus dogmatikában a házasság szentség.

Mint mondtam, a házasságot Isten szerezte, és a Szentlélek áldása van rajta, ha figyelünk sugalmazására. Az Újszövetségben az Efézusi levél 5. fejezete foglalkozik lényegbevágó tanácsokat adva a keresztyén házassággal. Azért úgy szeresse a férfi a feleségét, mint Krisztus szerette az egyházat és életét adta érte. Úgy engedelmessékedjék az asszony a férjének, mint az Úrnak; de az is meg van írva, hogy egymás iránt kölcsönösen engedelmesek legyetek.

Persze az éva-ádami átöröklött természet eltorzította a házasságot is. Lehet szentségtelenül is megélni. Erről is tud a Szentírás. A mindenkor emberi gyarlóság iránt nyersen őszinte ószövetségi közmondásgyűjtemény, a Példabeszédek könyve ezt mondja a félresikerült házasságról, ahol a házastárs asszony viszi a kalapot: Jobb a tető ormán lakni, mint háborgó asszonnyal közös háztartásban (Péld 21,9).

Hogy is van ez? Van, aki 5–6 évnyi házasság után azt mondja: Ó, bár ne ismertelek volna meg soha. Mióta férjed (feleséged) lettem,

eltorzult az életem. De olyan is van, nem is kevés, aki azt mondja 5, 10, 20, 40 év házasság után is, egy férfi magában fél ember. Én azóta érzem, hogy kiegészültem, kielégültem, amióta mellettem a párom, lelkem jobb fele.

Nem szentség a házasság? Jó. Ne legyen sákramentum, de mindenképpen szent dolog. Ha a teremtő és megváltó Atya annyira magasra értékeli egy férfi és nő egy életre szóló testi-lelki kapcsolatát, hogy a mennyei Völegény és jegyese (menyasszonya), azaz Krisztus és az Egyház bizalmas, szoros egységéhez hasonlítja, akkor bizony szent dolog a házasság. Itt az ideje, hogy a polgári életben is helye álljon a házasság becsülete.

KARCZAGI SÁNDOR, 60 éve házas nyugalmazott lelkipásztor

ÚJ ÉVEZRED, ÚJ FÉRFITÍPUS?

Mai társadalmunkban a korábban kialakult képek és határok összemosódnak a férfi-karakterjegyeket illetően is. Jogosan merül fel a kérdés, hogy miért is lehet ez; hiszen ha csak 100 évet is visszamenőnk az időben, akkor megállapítható, hogy a nők a női szerepet képviselték, a férfiak pedig a férfiakét.

Az utóbbi években egyre divatosabbá vált egy új férfitípus, a metroszexuális férfi. A médiának köszönhetően előtérbe kerültek azok a modell férfiak, akiknek köszönhetően létrejött a férfiak közösségében egy olyan csoport, amely idejének jó részét arra szánja, hogy testét folyamatosan gondozza, ápolja, csinosítsa. Az ápoltság helyes és fontos dolog, viszont a férfiak aggasztóan sokat kezdtek el törődni a kinézetükkel, például fontossá válik a testfelületük esztétikai okokból való szőrtelenítése, manikűr, pedikűr, és minden olyan dolog, amit egy régebbi kifejezéssel talán piperkőcnek hívnánk.

A magazinok férfifotói sok olyan arcot és alakot mutatnak, melyek emberileg szinte elérhetetlenek. Gyakran láthatunk vékony, már-már nőiesen karcsú fiú-/férfialakokat. Előtérbe kerültek a nőies férfiak, mert az olyan „cuki”. A legtöbb mai tinisztár inkább mondható lányosnak, mint sem férfiasnak, így a fiatalok ízlése teljesen átalakult.

A nőies férfitípus a kilencvenes évek elején kezdett láthatóvá válni, amikor új üzletágak alakultak. A férfiak számára külön kozmetikai termékekkel és szépségipari szolgáltatásokkal állnak rendelkezésükre: kozmetikus, pedikűrös, szőrtelenítés, szolárium, stb. Ha kicsit tovább megyünk, akkor láthatjuk azt is, hogy a férfiakat is elérte mára a fogyasztói társadalomnak az a rémképe, hogy ha sikeres akarsz lenni, akkor légy szép, légy tökéletes!

A metroszexualitás megjelenésével szinte egy időben jelenik meg a férfiaknak az a típusa, amit a szakirodalom úgy nevez, hogy retroszexuálisok. A férfiak ezen csoportja ragaszkodik a férfias megjelenéshez, és megveti a nőiesség jelenlétét a férfiviselkedésben. Önmagában az a tény, hogy a férfiak csoportja megoszlik, jelzi, hogy a nemi szerepek lassan kezdenek elcsúszni, vagyis a két nem közötti különbségek lassan elmosódnak látszanak. Nem csoda, hogy a férfiak nem találják meg a helyüket az életben.

SZABÓ SÁNDOR-ZSOLT lelkipáldozó

Kinderwerk Oost Europa Nederland

KIRÁLYHÁGOMELLÉKI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
MISSZIÓI- ÉS KATEKÉTIKAI- VALAMINT
TANÜGYI ÜGYOSZTÁLYAI

az Egyházkerületben szolgáló
vallásánárook és lelkipásztor-tanárok,
valamint egyházi oktatási intézményeink
pedagógusainak

ÉLMÉNYPEDAGÓGIAI tanfolyamot hirdet

„MANÓKIRÁLY BIRODALMA –
Érzelmi intelligenciafejlesztés a
gyakorlatban, 5-10 éves korosztály
számára” címmel.

Oktató csomagunkat ajánljuk azoknak
akik:

- 5–10 éves gyermekekkel foglalkoznak
aktívan;
- hallottak már a játék- és élménypeda-
gógia módszeréről, és azt szeretnék
gyakorlatban is alkalmazni;
- szeretnék a gyermekcsoportjukat
közösséggé formálni, és az érzelmi
intelligenciájukat fejleszteni;
- működő, saját környezetükben is meg-
valósítható programot szeretnének;
- kézzel fogható, konkrét eredményeket
várnak;
- maguk is fejlődni akarnak.

VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT
Missziói előadó-tanácos

SZÜCS ÉVA
Tanügyi szakelőadó

- Mikor? Augusztus 25–30. között.
- Hol? Nagyváradi-Csillagvárosi Egyház-
községben, Cím: Teiului utca 2 szám.
- Kiktől tanulhatunk? SURÁNYI
ZOLTÁN – szociális munkás,
élménypedagógus, tréner, Szerbia,
RÁKOSI RÉKA RENÁTA –
óvodapedagógus, tréner, Románia.
- Hol alszunk és mit eszünk? A
helyszínen biztosítunk minden ellátást
(szállást és étkeztetést)
- Mennyibe kerül? a) 180 LEJ a
tanfolyam teljes idejére, teljes ellátással
(szállás 5 éjszakára és napi háromszori
étkezés, valamint a szünetekben
felszolgáltak), vagy 100 LEJ (6 nap
ebédje, szünetekben felszolgáltak) –
mindez Támogatóink jóvoltából, akik a
tanfolyam díját magukra vállalták.

Jelentkezni a

judit_vincze@yahoo.com vagy
szuceva@yahoo.com címen lehet.

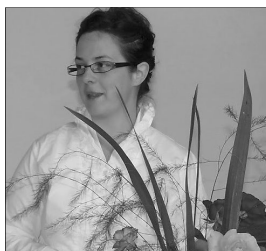
Tájékoztatást a megadott e-mail
címeiken és a következő telefonszámokon
lehet kérni:

Vinczéné Pálfi Judit 0741-17-93-07,
Szücs Éva 0745-30-66-61

A tanfolyamon résztvevők igazolást
kapnak, de már folyamatban van a
tanügyben is elfogadott igazolások beszer-
zése is!

VALLÁSÓRÁS ÉVZÁRÓ SZENTJOBON

Ünnepi hála-
adó istentisz-
telet keretén
belül zárta le a
Szentjobbi Re-
formátus Egy-
házközség a
2013–2014-es
vallásórás év-
adot.

A különleges családi istentiszteleten Berke Eszter, tenkei missziós lelkipásztor barátunk volt a meghívott igehirdető, aki a házasságtörő asszony történetén keresztül világított rá arra, hogy mit jelent megbocsátást kapni.

Igehirdetésének az első részében, a szószé-
ki szolgálata előtt egy apró követ, majd egy
üveggolyót és végül egy csokigolyót osztott
mindenkinek. Ez a rövid szemléltető mintegy
bevezetője volt az igehirdetésnek, melyet azzal
kezdett Eszter, hogy ki is volt ez a történetbeli
asszony, mivel büntették annak idején a bűnét.
A megkövezés igen súlyos büntetési mód volt.
Amikor Jézus megjelenik, igen felelősségteljes
kérdést szegez a nő vádlói felé: Aki közületek
nem bűnös, az vesse rá először a követ.

Senki sem merte ezek után vádolni, mert
mindenki rájött a saját maga vétkére.

Mi is könnyen „dobálózunk” a kövekkel:
a törvényeinkkel, a szokásainkkal, egy-egy
bántó szóval. Az üveggolyó a szép dolgokat
jelképezi, amelyek jó dolgok az életünkben,
amik jól hangzanak, amelyek jól mutatnak,

amelyet mások kívülről megcsodálhatnak. De
egyedül a csoki az, amelyet meg lehet kóstolni,
meg lehet ízlelni. S ez nem más, mint a szeretet.
Hiába beszélünk barokk mondatokban a
szeretetről, ha nem élem meg a minden napok-
ban, és nem adom át a körülöttem lévőknek.

Jézus nem kövekkel járt, hanem szeretettel!
Ha egy közösségben valaki vétkezik, ki az, aki
segít? Vigyázzunk, mivel „dobálózunk”, ha már
dobáljuk egymást, kő helyett legyen szeretet!

A vallásóráink két énekkel készültek erre
az alkalomra, majd a hirdetések rendjén
elhangoztak, hogy mivel is foglalkoztunk a
vallásórákon. Az ószövetségi történeteket
néztük meg idén, havonta egyszer játszoházat
tartottunk, karácsonykor, március 15-én,
anyák napján és most, az évzárón a gyerekek
műsorokkal készültek, melynek felkészíté-
sében köszönet illeti Baliga Andrea vallás-
tanárnőt, gyülekezeti tagunkat. A játszoházak
lebonyolításában hálás köszönet illeti a
kátésokat, az ifjúságot és a nőszövetséget.

Az istentisztelet végéhez közeledve képek-
ben is láthatók voltak a vallásórák, a játszó-
házak és a műsorok, majd Eszter egy kánon
megtanításával fejezte be a szolgálatát a gyüle-
kezetünkben. Legutolsó mozzanatként a val-
lásórák egy szerény ajándékot is kaptak
búcsúzóul.

Örömteli alkalom volt, jó volt egy külön
istentiszteleten hálát adni a gyerekekért, a
meghallott igéért, a közösségért, a szolgálato-
kért!

ORBÁN LÁSZLÓ

ISKOLAI SZÖVEGGYŰJTEMÉNY ISTENES VERSEKBŐL

A Babeş-Bolyai Tudományegyetem szatmári
kirendeltségének igazgatója, dr. Végh Balázs
Béla nemrégiben jelentette meg vallásos témájú
könyvét. A kiadvány a Reformátusok Szatmár-
ért Közhasznú Egyesület gondozásában látott
napvilágot.

A szerző időbeli utazásra hívja az olvasót. A
17. századtól vesz sorra olyan alkotókat, akik
műveikben fontos hangsúlyt fektettek Isten
keresésére. Ahogy egyre inkább belemerülünk
a könyv olvasásába, olyan hitbeli kérdésekkel
találkozunk, amelyek bennünk is felmerülnek,
és keressük rá a választ.

A könyv szerzője a műfaji, tematikus
elrendezés helyett időrendi szempontokat vett
figyelembe a szerkesztés során. A szöveg össze-
állításnak ökömönkös jellege van, egyformán
szerepelnek benne református (Móricz Zsig-
mond, Ady Endre, Bodor Ádám), római kato-
likus (Csúzy Zsigmond, Nagy Gáspár) és gö-
rögkeleti (József Attila) szerzők. A közös pont
az írók és költők istenkereső törekvésében
található meg.

A tanár-szerző a könyv összeállítása során
fontos szempontnak tartotta, hogy az a később-
iek során az oktatásban is jól használható
legyen. Célja megkönnyíteni az istenes versek,
a vallásos jellegű prózai alkotások olvasását,
megértését és tanítását.

A könyvet érdemes kézbe venni minden
irodalom kedvelő református embernek,
hiszen ahogy azt Fülöp István, a Reformátusok
Szatmárért Közhasznú Egyesület elnöke vallja:
„Isten keresése nélkül, a transzcendentális
világ folyamatos megismerésének igénye
nélkül nem fogjuk megérteni a körülöttünk
lévő látható világot sem.”

SEBESTYÉN ELŐD

HURRÁ, NYARALUNK!

Kicsit szétnéztem az egyházmegyék háza táján, vajon az ifjúsági előadók mivel töltik a nyarat? Szerveznek-e táborokat? Foglalkoztatják-e az ifjúságot? Leírom, hogy mit találtam.

Szinte minden egyházmegyének saját táborhelye van, ahol a táborozók létszáma megyénként 50 és 200 között mozog. Változatos programokat kínálnak a szervezők, akik kivétel nélkül lelkészek és teológusok.

Az egyházkerületi közös táborozás a Szilágysomlyói Egyházmegye táborából nőtte ki magát, és Kánya Zsolt-Attila, egyházkerületi ifjúsági előadó számolt be róla, aki egyben a főszervező is. Idén is Sólomkőváron, a világ zajától félrevonulva, festői környezetben szervezték meg a tábort, ahová idén közel 200 fiatal jelentkezett. A hét témája: „Imádom Őt”. Délutánonként alternatív foglalkozások voltak, amikor mindenki kiválaszthatta, hogy melyik érdekli a legjobban az adott programok közül.

A Zilahai Egyházmegyének is van táborozó helye, Hídmalmáson. Itt egy szervezőcsoport tevékenykedik: Sándor András, Szász Bálint-Róbert, Józsa Ferenc és Gombos Vencel, akik 70 fiatal részvételével szervezték meg a tábort, és a központi téma a „Gyógyulás” volt, János evangéliuma 11. részének alapján. Délutánonként szabadidős programok, túrázás, vetélkedők színesítették a programot és vasárnap délután előtt úrvacsoraosztással zárult a tábor. Érdeklőség, mely egész héten végigvonult, hogy a fiatalok szerelmi és szexuális kérdésekről beszélgethettek a szervezőkkel, Pucér valóság címszó alatt. Ezen kívül a konfirmandus korosztálynak is szerveztek tábort Szilágyi Zoltán, paniti lelkipásztor.

Az Érmelléki Egyházmegye táborozó helye Hegyközszentmiklós, ahol strandolási lehetőség is van. 60 fő jelentkezett be a táborba, ahol Péter apostol életével foglalkoztak, tudtam meg Jakó Sándor egyházmegyei ifjúsági előadótól. Délutánonként választani lehetett kézműves foglalkozások, zenetanulás, újságírás, valamint festés-grafika között. Ezen kívül imasátorba vonulhattak félre a nap bármelyik szakában egy kis lelki csendességre, este pedig vetélkedők tarkították a programot.

A Bihari Egyházmegye tábort – saját táborhely egyelőre nem lévén – Debrecenben, a Dorcas kempingben fogják megtartani szeptem-

ber első hetében. 80 fiatal jelentkezett be idén a táborba, melynek témája a *megFELELÉS?* Fazakas Ferenc Sándor szervezi a tábort, és minden évben összekötik városnézéssel, valamint vasárnap a tábort egy debreceni gyülekezetben való énekszolgálatral zárják.

A Nagybányai Egyházmegye lelkészei Szamosardón szervezték a tábort Bogya Árpád vezetésével, ahol a lelkészek mellett pszichológus és közigazdász is tartott előadást. 50 fiatal szokott részt venni évről évre, mert ennyi a táborozó hely befogadóképessége.

A Szatmári Egyházmegye Nagytarnán táborozik évről évre, idén 180 résztvevővel, számolt be róla Ilonczai Zsombor. Az idei téma: „A természetes szeretet”. Isten ránk bízta a természetet, s ez óriási felelősséget ró ránk. Ezen kívül változatos szabadidős program várta az ide érkező fiatalokat: koncert, láthatatlan színház, íjászbemutató, valamint különböző vetélkedők.

A Nagykárolyi Egyházmegye táboraának a hadadi Degenfeld-kastély ad helyet, ahol Nagy Róbert szervezte a tábort 80 fiatal részvételével, előadásokat hallgatva, bibliaórákon az Igéről beszélgetve. A délután szabadidős programokkal telt, az este pedig vetélkedőkkel: stand up comedy, karaoke, táncverseny, sportjátékok. Gyerektábort is szerveznek minden évben ugyanott, Balogh Enikő vezetésével, melynek létszáma minden évben meghaladja a 100 főt.

Az Aradi Egyházmegyének ősszel van ifjúsági találkozója, október elején, amikor idén egy történelem tanár vezetésével virtuális sétára indulnak majd, meglátogatva Arad megye nevezetes helyeit. Tavaly Angyalkút adott helyet e találkozóknak, ahol 50 fiatal gyűlt össze. Az arad megyei lelkipásztorok önállóan táboroztatják a fiataljaikat, a lelkipásztorok külön-külön vagy páran társulva szerveznek táborokat, tudtam meg Gecse Tamás ifjúsági előadótól.

A Temesvári Egyházmegye idén Végváron tartotta ifjúsági tábort, mintegy 80 fő részvételével, hittan- egybekötve kézműves táborral. A hittan része a vakációs bibliaheti programot követi, délutánonként pedig műhelyfoglalkozások voltak, ahol az ifjak szőnyeget szőni, gyöngyöt fűzni, népi bútortokat festeni, kürtös kalácsot sütni tanulhattak.

KURTA-TÓTÓS BEÁTA

MINDENKI JÓ VALAMIBEN!

Negyedik alkalommal szervezett gyerektábort július első hetében a Nagykárolyi Református Egyházmegye. A II–VI. osztályosok hitépítő táboroztatása egyedi kezdeményezés az egyházkerületben. Az esemény főszervezője Balogh Enikő, az egyházmegye katechetikai előadója volt.

Évről évre egyre több gyermek jelentkezik az egyházmegye minden részéről a hadadi táborba, melyen az idén 121 gyermek vett részt.

A foglalkozásokat az egyházmegye lelkészei és teológusok végezték, akik változatos programokat kínáltak a jelenlevőknek. Reggel aranymondás- és énektanulással kezdődött a nap. Ezt követően bevezettek egy bibliai történetet, amit kiscsoportokban dolgoztak fel. A nap folyamán különböző műveltségi, sportos és ügyességi feladatokkal birkóztak meg a gyermekek. Ugyanakkor lehetőségük nyílt arra is, hogy kipróbálják kezűességüket: gyöngysort fűzhettek és agyagozhattak. Estéről-estére lelki elcsendesítésre kínálkozó lehetőség a közvetlen hangvételű áhítatokon.

A tábor egyik újdonsága volt, hogy a gyermekek nem hozhattak magukkal mobiltelefont. A szülők a csoportvezetőknél keresztül tarthattak kapcsolatot velük. A tapasztalat szerint a gyermekek sokkal jobban tudják kezelni azt a helyzetet, hogy néhány napig távol vannak, mint a szülők... Nagyon fontos az, hogy a gyermek nem haza vágyik, hanem képes és tud beilleszkedni.

„Ez az alkalom közösségbe hívja és formálja őket. Olyan többletet ad nekik, amit máshol nem kapnak meg” – állítja Balogh Enikő lelkipásztor. Mi sem bizonyítja ezt jobban, hogy az egyik ügyességi játék végén a főszervező arra hívta fel a figyelmet, hogy mire véget ér ez a hét, nyilvánvalóvá fog válni az, hogy mindenki jó valamiben. Erre tanít bennünket a Szentírás is, hiszen Isten mindenkinél ajándékozott valamilyen talentumot, amivel sáfárkodnia kell.

A tábor célja, hogy ennek a korosztálynak valami többletet nyújtson az otthoni tévézéssel és számítógépezéssel szemben. A hit gerjesztéséről, a magvetésről szól ez, ami reménység szerint a jövőben meghozza a maga gyümölcsét. Már kisgyermekkorban úgy kell megismerniük Jézust, mint személyes Megváltójukat. „Az alapok elhelyezése tehát nagyon fontos, hiszen ha ez nem történik már ebben a korban meg, akkor a későbbiek során aligha lesz mire építeni” – nyilatkozta a lelkipásztor.

SEBESTYÉN E.

LÓGNAK A NETEN

Javában tart az iskolai szünet. A fiatalokat lehetetlen távol tartani a számítógéptől, az Internettől. Nagy küzdelem őket meggyőzni arról, hogy a hűs szobában ne a számítógép képernyőjét bámulják, hanem inkább valami jó könyvet olvassanak.

Számtalan veszéllyel fenyeget az Internet, arról nem is beszélve, hogy függőként is igencsak belegabalyodhat a már egyre kevésbé gyanútlan fiatal a világhálóra. Mindig kényes kérdés, hogy milyen tartalmakhoz is lehet hozzáférni az Interneten. A válasz szomorúan egyszerű: bármilyenhez.

De a tartalom és a hitelesség szempontjából az lenne a legjobb, ha a fiatalok szülőjükkal, illetve tanárjaikkal együtt próbálná kihasználni az Internet adta végtelen lehetőséget. Ezt a beszélgetést pedig a szülőknak, pedagógusoknak kell kezdeményezniük...

Egyre nagyobb veszélyt rejtenek a legártalmatlanabbnak tűnő internetes játékok is. Ezek ugyanis egyre valóságosabbak. A fiatalok különféle figurák bőrébe bújnak bele, és sok esetben teljesen belefeledkeznek a játékba. A játékok lehetőségei sok esetben teljesen ütköznek a valós élet korlátaival. Egy játékban például akár öt életünk is lehet, a valóságban sajnos ez nem így van.

A játék és a valóság határainak az elmosódása agresszivitást eredményezhet. Az a fiatal, aki egy délelőttön keresztül valóságghú lövöldözős, verekedős játékot játszott, délután hajlamos nekiesni az éppen vele találkozó társának. Fel sem méri igazán, hogy míg a játékban nincsenek különösebb következményei erős ütéseknek, addig a valóságban ennek visszafordíthatatlan hatásai lehetnek.

A számítógép használata és az Internet hasznos is lehet fiataljaink számára, de csak tudatos használat mellett. Unaloműzésre a lehető legrosszabb használni az Internetet. Fontos szem előtt tartanunk, hogy a számítógépezésre fordított időt ugyanakkor elveszjük valamitől. Ennek fényében mérlegeljünk gyermekeink, fiataljaink számítógép- és internet-használatával kapcsolatban, különösen a vakáció ideje alatt.

G. LEVENTE

MIT JELENT MA FIATALNAK LENNI?

ÍGY FORMÁLÓDIK A JÖVŐ EGYHÁZA

Fiatalnak lenni soha nem volt könnyű. A személyiség beérése ez, amikor lázad és lázadásában utat keres. A szülőknak pedig egyre kevesebb türelmük van a lázadó kamasz gyerekekhez.

Éjszakánként interneteznek, nappal aludnának. Állandó beszédkényszerük van, de ha megkérdem őket, a szüleikkel szinte egyáltalán nem beszélgetnek. Talán azért, mert már nehezebb a kérdéseikre választ adni, mint 5 éves korukban. Azért, mert pimasznak tartják őket, pedig csak kegyetlenül őszinték. De sajnos lassan ki-neveljük belőlük ezt az őszinteséget.

Sokat és régóta foglalkozom fiatalokkal. Minden pénteken ifjúsági estet tartok Hadadon 14 fiatalal. Vajon mi lesz belőlük? Sikeres ember, vagy egy csódtömeg? Családapa, családaya, vagy örök szingli? Munkás vagy munkakerülő?

Péntek délután 5 óra. Nézem az arckokat. Fiatalok és kamaszok. Vállukon az élet nagy dolgai. Szüleiknek talán nincs munkahelye, talán 1000 km-re szedik az epret, és így valamelyik szülő nincs jelen az életükben.

Lassan 18 évesek. Az érettségi szorongatja őket. Minél inkább szorongatja, annál kevésbé tanulnak. Benne élnek abban a kettőségben, hogy tanulásra ösztönzik őket, de egyre kevésbé látják a tanulás értelmét.

Néhány községbeli fiatalal beszélgetek arról, mit jelent ma fiatalnak lenni? Őszintén beszélgetünk, tehát név nélkül írom le a válaszaikat.

Mi az, hogy fiatalság? – kérdezem őket. Lázadás, komputer, alkohol, drogok, Jamaika, tengerpart, füves cigi, nemtörődomség, lustaság, energia, taurin – válaszolják. Ha csupán ennyit olvasunk el, elkeseredünk. Mi lesz belőlük? Ezek a mai fiatalok... – suttogják az idősebbek. De gondoljunk a saját fiatal korunkra, milyen volt az? Nagymamám gyakran csóválta a fejét, mikor valami butaságot vittünk végbe: *Bezzeg a mi időnkben.* Aztán felnőtünk, családot alapítottunk, és ha szét-nézek a nemzedékemben, sok sikeres és boldog embert látok.

Előbb-utóbb a lázadás elmúlik. Csak nem mindegy, hogy abban az életkorban, amikor utat keresnek, pimaszul kérdeznek, vagy arcátlanul visszazólnak, milyen válaszokat kapnak tőlünk, felnőttektől! Mert figyelnek minket, fél szemmel, vagy háttal állva és vissza sem nézve,

a homlokukba húzott kapucni alól, de már nem úgy, mint gyerekkorban. Akkor feltétel nélkül felnéztek ránk. Ma már kritikával néznek.

Megkérdeztem őket a szülőkről is, és bár nem sokat beszélnek velük, kivétel nélkül büszké a szüleikre, és felnéznek rájuk. Ez pedig nagy felelőséget ró ránk, szülőkre, mert gyermekeink önkéntelenül eltanulják az életünket, a hibáinkat és az erényeinket egyaránt. Példaképpént tekintenek ránk, és olyan szép ez a szó, hogy példa-kép, mert nem azt fogadják meg, amit mondunk, hanem azt, amit látnak tőlünk. Nem fogadják meg azokat a tanácsainkat, amelyeket mi magunk sem tartunk be.

Egyház. Látunk ma gyermekeket, fiatalokat az egyház közelében? Nem sokat. Az idősök azt mesélik, hogy nagyon sok gyerek és fiatal „csüngött” a karzaton régen a templomban. Ma miért nincs annyi? Mert egyrészt nincsenek gyerekek, másrészt, akik vannak, azok közül keveset hoznak.

Küldjük a gyereket a templomba! – szokták mondani, s én visszakérdezek: miért nem hozzuk? Már kikopott az értékrendünkől a templom. Azt kérdezem a fiataloktól: Mikor volt utoljára együtt a család istentiszteleten? Azt válaszolták, hogy karácsonykor vagy imahéten.

Máskor is jön a család egy része, de együtt már csak kivételes alkalmakkor. Mindezek ellenére úgy érzik, kell templomba járni, de néhány kivételtől eltekintve mégsem teszik. Miért? Mert a szülő a példakép. Ebben is. A rossz példa pedig ragadósabb. Ha nincs kedvük templomba menni, nem arra a szülőre figyelnek, aki ott van istentiszteleten, hanem annak a példájával húzzák ki magukat, aki nincs.

Péntek este 7 óra. Elbeszélgettünk, énekelünk és játszottunk egy keveset. 2 órát voltunk együtt, majd elkészönnék és mennek. Nevetgélnek, viccelődnek. Szép este volt. Minden ifjúsági bibliaórán fiatalodok 20 évet. Közöttük én is újra 16-nak érzem magam.

Sokszor eltűnök rajtuk. Mindegyik más egyéniség, de mind ugyanazt keresik: az élet – általuk megfogalmazott – nagy kérdéseire a választ. És csak őszinte választ fogadnak el. Ha bevalljuk nekik, hogy fiatal korunkban nem voltunk tökéletesek, ők is őszinték lesznek hozzánk. Segítsünk nekik. Mutassunk példát...

KURTA-TÖTÖS BEÁTA

AZ ÚJ TANÉVRE KÉSZÜL A PARTIUMI KERESZTÉNY EGYETEM

Az egyetem történetében az egyházi irányultságú szakmai képzés mindig egy alappillér volt. Bizonyítja ezt a PKE jog- és névelődjenek, a Sulyok István Református Főiskolának a működése is, amely az 1989-es forradalmat és rendszerváltást követően egyházi alapítású oktatási intézményként törekedett gondoskodni olyan felmerülő igényekről, mint a vallás-tanári és szociális munkás képzés. Ezt folytatta tovább a millennium évében létrejött PKE is, egyre növekvő képzési színvonalon.

Az intézményes (alapítványi) vagy gyülekezeti diakóniai munkához szakmailag jól felkészült, e szolgálati területen jártas, tájékozott munkatársakra van szükség. Ezt a valós igényt kívánata betölteni a PKE azzal, hogy egy új, korunk szakmai követelményeinek mindenben megfelelő Református Szociális Teológia (Diakónia) szak beindítását kezdeményezte, amelyik megkapta az országos ARACIS Ellenőrző Bizottságtól a hivatalos működési engedélyt is!

A képzés a hatályban lévő felsőoktatási tanügyi törvényeknek megfelelően 3 év, nappali tagozaton. A rendelkezésre álló 25 helyből 10 térítésmentes, 15 költségtérítéses helyet tudunk biztosítani. A képzésben résztvevők a keresztyén teológia, diakónia, lelkipozitív, egészség-pszichológia, szociális segítség, és sok más, a szeretetszolgálathoz fontos tudományterületen szerezhetnek ismereteket és jártasságot. Mindeközben folyamatos szakmai gyakorlaton vehetnek részt már működő diakóniai intézményekben.

Diákjainkat tanulmányi és szociális ösztöndíjban részesítjük, a helyek függvényében bentlakhatást biztosítunk, korszerű könyvtárunk rendelkezésükre áll, az Erasmus program

Elérhetőségeink:

Rektori Hivatal
RO 410209 Oradea, str. Primăriei nr. 36
Telefon/Fax: (+40)-259-418-244
E-mail: partium@partium.ro

Bölcsészettudományi Kar
Nyíri Enikő, kari főtítkárnő
btk_dekani@yahoo.com

Dékáni Hivatal
RO 410209 Oradea, str. Primăriei nr. 27
Telefon/Fax: (+40)-259-418-252

Teológia Tanszék:
Dr. Pálfi József, tanszékvezető
E-mail: palfijozsef67@gmail.com

keretében lehetőségük nyílik egy fél évet külföldi egyetemen tanulni.

A diakónusok előjövőndő nemzedékei hatékonyan vehetnek részt népünk lelki/testi/szellemi egészségének gondozásában, és a sokféle feladattal megterhelt lelkipásztorok értékes munkatársai lehetnek.

Aki arra vágyik, hogy Jézus Krisztus követését Isten szeretetének továbbadásával valósítsa meg elesett embertársai felé, aki nem elégszik meg azzal, hogy csak beszéljen az evangéliumról, de cselekedni is akar, akinek fontos önmaga ismerete, hogy ez által másokat is megismerjen, aki nyitott és befogadásra kész, annak helye van a Református Szociális Teológia (Diakónia) szakon.

Minden érdeklődőt, jelentkezőt szeretettel várunk! További, bővebb információért, vagy kérdéseikkel forduljanak bizalommal hozzánk elérhetőségeiken: www.partium.ro

DR. PÁLFI JÓZSEF

MEGBÍZHATÓ EGYETEM

Megnyugtató és biztonságérzetet ad a jövőre nézve, hogy sikeresen zárult a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) újrakkreditálása – mutatott rá János Szabolcs rektor.

A felsőoktatási intézmény rektora emlékeztetett rá, hogy bár hosszas ügyintézés után 2008-ban megkapták a végleges működési engedélyt, a szakmai elbírálás öt évente kötelező, így az arra hivatott országos testület már tavaly ősszel megkezdte a kiértékelést, hogy aztán az idén helyszíni látogatáson győződjenek meg a dokumentáció valóságtartalmáról. A rektor nagyon jó eredménynek tartja, hogy az egyetem megbízható minősítést kapott, ám, mint mondta, erre számítottak is, hiszen tisztában vannak az erősségeikkel – írja a kronika.ro.

Tájékoztatása szerint a bizottság javasolta tudományos kutatásai nemzetközi megjelenítésének javítását, de pozitívan értékelte a magányegyetem atipikus és regionális jellegét, valamint az egy a tízhez tanár-diák arányt, amely lehetővé teszi a kicsi csoportos foglalkozást, megkönnyítve a közvetlen kommunikációt. Ez úgy tűnik, hogy a hallgatóknak is fontos, hiszen a bizottság a jelenlegi és a már végzett tanulók véleményére is kíváncsi volt, de még a majdani munkaadók tapasztalatait is figyelembe vette a minősítéskor.

A július 14-én kezdődő egyetemi beiratkozás kapcsán a rektor elmondta, hogy a következő tanévtől elindulhat a hároméves diakóniai képzés, szociális munkával egészítik ki a teológiai oktatást. Ezáltal nem kimondottan csak vallásoktatói pályára készítik fel a fiatalokat, hanem társadalmi szerepvállalásra is. Emellett a már megszokott szakokra jelentkezhetnek a hallgatók, amelyeken a tavalyihoz hasonló számú helyet hirdettek meg.

„Nem célunk felduzzasztani a létszámot. A nagyjából 35 fős csoportlétszámok megfelelőek hosszú távon” – mutatott rá a Krónikának János Szabolcs. Alapszakon filozófia, idegen nyelv (angol, német, román – illetve szakpárosítások), szociális munka, szociológia, menedzsment, kereskedelmi, turisztikai és szolgáltatói egységek gazdaságtana, bank és pénzügyek, zenepedagógia, képzőművészet, tanítóképző, teológia, valamint agrármérnöki szakot indítanak.

HIRSZERKESZTŐ

Jelentkezz a Református Szociális Teológia/ Diakónia szakra,

ha:

- elhívást érzel arra, hogy segíts a társadalom elesettjein
- tenni szeretnél a nagycsaládokért, az öregekért, betegekért, szenvedélybetegekért, hátrányos helyzetűekért, árvákért
- érdekel az egyházi, társadalmi szeretetszolgálat
- fontos számodra a magad és mások lelki egészsége
- meg akarod önmagad/másokat jobban ismerni

Miért pont a PKE-n?

Mert:

- az egyetlen felsőoktatási intézmény, ahol egyházi háttérű államilag akkreditált diakóniai képzésben vehetsz részt
- kiválóan képzett, nemzetközileg is elismert oktatók vezetése mellett tanulhatsz
- a tanulmányi idő alatt szakmai gyakorlaton vehetsz részt az egyházi/állami szeretetszolgálati intézményekben.
- Erasmus tanulmányi ösztöndíjjal egy fél évet külföldön tanulhatsz
- külföldi szeretetszolgálati intézményekben végezhetesz szakmai gyakorlatot
- tanulmányi és szociális ösztöndíjjal támogatunk
- pezsgő diákéletet élhetsz

Mit tanulhatsz?

Diakóniai menedzsment, Egészség-pszichológia, Szociális segítség, Vallás-szociológia, Lelekipozitív, Bibliáismeret, Dogmatika, Etika, Szakmai gyakorlat, Szociál-politika.

Az alapképzés után mesteri szinten folytathatod tanulmányaidat a Teológia Tanszék Vallástudományok elnevezésű akkreditált mesterképzési programjában.

NŐSZÖVETSÉGI TALÁLKOZÓ AZ ARADI EGYHÁZMEGYÉBEN

Bélzerinden tartotta meg az Aradi Református Egyházmegye „Csécsi Nagy Erzsébet” Nőszövetsége az idei Egyházmegyei Nőszövetségi Találkozóját.

A belülről teljesen felújított bélzerindi református templom előtt Tolnai Ferenc házigazda lelkipásztor és a gyülekezet presbitériuma várta az egyházmegyei gyülekezeteiből érkező vendégeket.

Az ünnepi alkalom istentisztelettel vette kezdetét, amelyen Földessy Márta Katalin, erdőgyaraki lelkész, a Bihari Református Egyházmegye Nőszövetségének elnöke szolgált.

Az igehirdetést követően a házigazda lelkipásztor ismertette a találkozó programját, majd köszöntötte a résztvevőket, akik közül előbb Nt. Módi József esperes, majd Dénes Erzsébet nőszövetségi elnök vette át a szót.

Az egyházmegye esperese köszönetet mondott a vendéglátó gyülekezetnek a vendégszeretetéért, külön hálát adva az Istennek a templombelső felújításáért.

Dénes Erzsébet ezek után számolt be a nőszövetség elmúlt évi tevékenységéről, kiemelve a mintegy százhetven tagot számláló egyházmegyei szervezet munkáit, különös tekintettel a szeretetszolgálatokra. A megyei rendezvényeken túl az elnök asszony kitért minden egyes gyülekezet nőszövetségének életére, méltatva és további szolgálatra biztatva a helyi szervezeteket is.

MOLNÁR ANDREA TANÁRNŐ

Molnár Andrea történelem szakos tanárnő előadásával a honfoglaló magyarok életébe nyerhettek betekintést a jelenlévők, majd a honfoglalás történeti bemutatása, a honfoglaló magyarok ruhaviseletének és életmódjának bemutatása után az Árpád-házi királyok rövid kronológiájával ismerkedhettek meg a résztvevők.

Az istentiszteleti alkalom végétével a találkozón résztvevők tovább élvezhették a helyiek vendégszeretetét, amelyet a kultúrházban megtartott szeretetvendégségben is megmutattak.

LÓRINCZ LÓRÁND-PÉTER

EMPÁTIA, ELFOGADÁS ÉS NYITOTTSÁG

Bogya-Kis Mária egyházkerületi nőszövetségi elnökkel, a Szatmár–Szamos-negyedi református gyülekezet lelkipásztornőjével beszélgetünk a nőszövetségi munkáról.

– Sokan ismerik Szatmáron is, és az egyházkerületi munkáját is, mégis kérem, mondjon el magáról egy pár dolgot, amit fontosnak tart!

– Magyardécsén születtem, tehát nem vagyok Szatmár megyei. A férjemmel, Bogya-Kis Ferencel a teológiai évek alatt ismerkedtünk meg, akivel most a szamos-negyedi gyülekezet lelkipásztora vagyunk. Két gyermekünk, Áron és Noémi is követték az életünk útját, ők is lelkipásztorok ma, ki-ki a maga gyülekezetében. Nagyon örülök annak, hogy Isten kegyelméből, az elmúlt húsz esztendőben templom épült, új parókia, szeretetotthon létesült és református óvoda működik. Mint lelkipásztor, mint feleség, mint édesanya boldognak mondom magam, mert úgy érzem, hogy nem végeztem a munkámat hiába, sok-sok álmom teljesült abból, ami korábban a szívemben élt. Amellett, hogy gyülekezeti munkát végezhetek, még a belmissziói tevékenységben is részt vehetek: korábban börtönpasztorációt végeztem a szatmári börtönben az asszonyok között, 2001-től pedig a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Nőszövetségének az elnökeként folytatom a munkámat.

– Mióta indult útjának a belmisszionak ez az ága? Mi a története?

– Nagyon kedves ismerősünknek, elnökségi tagnak a gondolataira szeretnék itt kitérni. Szécsi Andrásné Emma néni, a Tiszáninneni Református Egyházkerület Nőszövetségének a titkára így emlékezik a nőszövetségek megalakulására: Az első nőszövetségeket Erdélyben Trianon után a történelmi szükségszerűség hozta létre. Amikor „a magyar férfiak perbe szállnak Istennel”, akkor Nagy Károly erdélyi püspök Pilder Máriát bízza meg „Menjen, Mária, keresse meg az asszonyokat, ismertesse meg velük az Úr Jézust. Tanítsa meg őket imádkozni, hogy behozzák a férjüket a kiürült, elárvult templomokba”. És Mária megy, mint a meggyújtott szövetnek végezni a békéltetés szolgálatát. Nem olcsó vigasztalás a szava, hanem az ítélet és a kegyelem mély értelmezése. A nőszövetség virágkorát Makkai Sándor püspök korában éli, akinek a felesége lesz az elnök, és Pilder Mária a munkatárs.

– Miért fontos a nőszövetség munkája, hogyan szerveződött újjá, és milyen célkitűzései vannak?

– A feltámadott Jézus Krisztus asszonyokat küld követségébe, hogy az élet örömhírével ébresszék a világot a halál fájalmából. Ma is sokak számára érthetetlen ez: miért éppen az asszonyok a hűvét első követői? Hiszen ők a gyöngébbek, a kiszolgáltatottabbak, kevésbé bátrak, halkabb hangúak. De mégis őket küldi

A BOGYA-KIS LELEKIPÁSZTOR HÁZASPÁR

szolgálatba az Úr! 1990-ben Isten elhengerítette a kommunizmus követét, és Kolozsváron döntöttük el, hogy újraszervezzük a nőszövetségi munkát. Azóta minden évben találkozót tartottunk, a Királyhágómelléki Református Nőszövetség 1999-ben tartotta első nagykonferenciáját Nagyváradon. A nőszövetségek célkitűzéseivel kapcsolatosan az első egyházkerületi elnökünk, dr. Eszenyeiné dr. Széles Mária megfogalmazását érdemes idézni: célunk a hit erősítése, elmélyítése, a keresztyén életvitel megvalósítására való ösztönzés a családban, a gyülekezetben, népünk körében, a társadalomban. Az állandó tényező Isten igéje, amelynek útmutatása szerint végzendő minden tevékenység.

– Ha jól tudom, van egy pasztorál-pszichológiai szakdolgozata is.

– A dolgozatom címe, amit a Debreceni Hittudományi Egyetem pasztorál-pszichológiai szakára készítettem: A templom- és gyülekezetépítő nőszövetségi munkacsoport közösség formáló jelentősége. A csoporttagokkal interjút is készítettem, hogy mit jelent számukra a nőszövetségi munkaközösség. Volt, aki azt válaszolta, hogy mindent, ebben benne van, hogy örülnek ennek a közösségnek, ahol kikapcsolódhatnak, de ugyanakkor megtartó erő, szeretetreméltó társaság, amire büszke lehet az ember. Volt, aki azt mondta: ez a második családja, lehet találkozni Istennel és egymással, sorspróbált emberekből áll, számíthatnak egymásra. Elégtételt ad az a tudat, hogy ők is nyújthatnak valamit. Az idős, hajlott korban lévő emberek munkáját is elfogadják, akik így fontosnak érzik magukat. A csoportban menedéket, szeretetközösséget találnak. Az empátia-ra, az elfogadásra és a nyitottságra alapul a nőszövetségi munka.

RÁCZ ERVIN

MINDENNAPOK A KOLOZSVÁRI TEOLÓGIÁN

A Kolozsvári Protestáns Teológia 119 éves fennállása során sok mindent megélt már. Mint minden oktatási intézményben, itt is folyamatos változás tapasztalható. A teológiai életéről Gál Ervin elsőéves hallgatót kérdeztük.

– *Hány elsőéves teológus tanul egyházkerületünkben Kolozsváron?*

– Első éven 8-an vagyunk királyhágómeléki teológusok, ebből legtöbben a szilágysomlyói egyházmegyéből vagyunk (4 teológus), és a nagykarolyiból is van 2 teológus.

– *Amikor felkerültél a teológiára, milyen benyomásokra tettél szert?*

– Nem mindenkit érintett meg az a felismerés, amiben én részesültem... Rá kellett eszmélnem, hogy nem olyan a teológia, mint amilyennek elképzeltem. Rózsaszínben képzeltem el sok mindent, és be kellett látni, hogy az élet azért sokkal realisabb, mint ahogy mi elvártuk volna. Ez rendben is van, realis. Ám, nyilván az első-két hónap után ráeszmélünk arra, hogy más vártunk, és más kaptunk.

– *Említetted, hogy többen is kint tanulnak külföldön. Ez régen nem volt jellemző. Hány teológus tanul kint, és pontosan hol?*

– Többnyire Németországban. Ebben a külföldi programban negyedévesek és afölöttiek vesznek részt. Az Erasmus ösztöndíjjal lehet kimenni különböző helyekre, főként Németországba, de magyarországi teológiákra is.

– *Sokan élnek ezzel a lehetőséggel?*

– Ez egy évfolyamról 1-2 személyt érint.

– *Amikor mi végeztünk még 5 éves volt a teológia. Miben különbözik most? Mit jelent a hatodik év?*

– A mesteri képzésben, amiben a negyedév után vesznek részt a teológusok, több idő jut az önképzésre és az olvasásra, mert a hatodév második félévében nincsenek órák, csupán dolgozatírások és kutatások. Negyedév után vizsgát kell tenni, s majd egy sikeres felvételi után lehet folytatni a mesterképzést.

– *A professzorok mennyire felkészültek és mennyire közvetlenek?*

– Nagyon jó órák vannak. Számomra az a jó óra, amikor tudunk kérdéseket feltenni. Ezekre jó feleletet kapunk, és szeretnek is válaszolni az oktatók. Tökéletesen meg vagyok elégedve a képzés minőségével. A professzorokhoz akár órán kívül is lehet kérdéssel fordulni. Például, amit nagyon szeretek és tetszik, az az, hogy nagyon jó folyosói beszélgetések vannak. Erre hetente egyszer kerül sor. Meghívják egy tanárt egy megbeszélési időpontra az egyik tanterembe, és akkor minden évfolyamról az érdeklődők elmennek. Közvetlen kérdéseket lehet feltenni. A professzorok nagyon barátságosan és szívélyesen válaszolnak.

– *A csoporttársaidal mennyire alakítottatok ki jó viszont? Vagy még össze kell rázódni a csapatnak?*

– Voltak nagyon pozitív visszajelzések mind a felsőbb évesek, mind az oktatók részéről, hogy ez a mostani első évfolyam évek óta az egyik legaktívabb a különböző programokban, és a legösszeszköztöbbségű is. Szerintem, ez függ attól is, hogy milyen vezetők vannak egy évfolyam élén. Nagyon sok közös programunk volt, és ez is elősegítette, hogy ennyire összeköztöbbségű legyen az évfolyam.

– *A felsőbb évesekkel milyen kapcsolatokat van? Érezte-e azt, hogy kisebbek vagytok?*

– Nem tapasztaltam azt, hogy ilyesmire érzékeltettek volna. Akár azt, hogy idősebbek, vagy felsőbb évesek. Inkább a segítőkészséget éreztem. Ugyebár, vannak kijelölt mentorok a felsőbb évesek közül, akikhez bármilyen jellegű kérdéssel fordulhatunk. Mindenképp pozitívumokat éreztem. Nagyon barátságosak. Nyilván, egy elsőéves is be kell tartsa azokat a szabályokat, amelyek rá vonatkoznak.

– *Hogy működik a mentoros rendszer?*

– Minden elsőévesnek ki van jelölve egy mentor, ez lehet harmadévestől egészen hatodévesig. A mentor az az érettebb, tapasztaltabb diák, aki bármilyen segítséget megadhat az elsőévesnek, tanáccsal segítheti. Ez nem csupán egy kötelező feladata a felsőbb évesnek, hiszen ezáltal nagyon jó barátságok is létrejönnek. Ez nagyon közvetlen tud lenni.

– *Jól működik ez a rendszer? Nyitottak vagytok?*

– Igen! Az most természetesen változó, hogy egy-egy mentor és a mentoráltja között milyen gyakoriak a beszélgetések. Én például a mentorommal gyakran beszélgetek kötetlen, személyes témákról. Tanácsok esetében is sokat adok a véleményére. Nagyon jól működő rendszer szerintem.

– *Milyen szabadidős és más programjaitok vannak?*

– Beindították újból a diáklklubot. Elsőtől harmadévig be vannak osztva a teológusok szolgálatra. Emellett van konditerem, azt használják lányok is aerobik edzésekre. A focizás is sokak kedvenc időtöltése. És hát, szabadidős program a közmunka is.

– *Köz munkát is végeztek?*

– Igen, voltak bizonyos területei az épületnek, ahol nagy takarítást végeztünk. Lemetsztük a fákat. A virágágyások környezetét tettük rendbe. Főként az emlékmű és a futballpálya környezetét szépítettük meg. Halottak napja előtt az elsőévesek mindig ki szoktak menni a házsongárdi temetőbe a sírkert takarítására. Mindig adódik valamilyen lehetőség, amiben részt lehet venni.

Két misszió is van, ami az elsőévre van bízva. Az időseknek ebédet viszünk ki, és a hallásérült intézetben végzünk munkát a gyerekekkel. Játékos foglalkozásokat tartunk. Ami nagyon tetszik az idősekkel végzendő misszióban, az az, hogy igénylik azt, hogy olvassunk a Bibliából. Igénylik azt, hogy magyarul az igét, és főként a közös imádságnak örülnek.

SEBESTYÉN ELŐD

PÁLYÁZAT

A Nagybánya-Újvárosi Református Egyházközség Presbitériuma pályázatot hirdet egy egész normás kántori állás betöltésére. A Presbitérium elsősorban azoknak a 40 éven aluli, magyar református vallású énekvezéreket várja a megüresedett állás betöltésére, akik hűségesen, szeretettel és odaadással szolgálják családjukkal együtt a református anyaszentegyházunkat. Akik együtt a lelkiismeret és a Presbitériummal szívesen vállalják a gyülekezetünkben folyó sokoldalú egyházzenei, egyházépítési munkát. A pályázat beadását személyesen kérjük. A pályázathoz csatolandó iratok a következők: Életrajz, Kántorképesítési bizonyítvány vagy elsőfokú zenei végzettség /diploma/, Szolgálati bizonyítvány. Szolgálat: templomi énekvezetés, kórusvezetés és minden más szolgálat, ami az énekvezér munkaterületéhez tartozik. A Nagybánya-Újvárosi Református Egyházközség biztosítja a szolgálati éveinek megfelelő, az egyházi törvények által meghatározott egésznormás fizetést, illetve a lakhatást. A pályázat a Nagybánya-Újvárosi Egyházközség Lelkipásztori Hivatalához küldendő. Elérhetőség telefonon: 0262-227-263, mobil: 0751-029-501.

Nagybánya, 2014 június 30.

TASNÁDI ANDRÁS ZSOLT
lelkipásztor

HALÁSZ GYÖRGY
főgondnok

SEGÍTSÉGGÉRÉS

Mi, a Királyhágómeléki Református Egyházkerület Aradi Egyházmegyéjébe kebelezett KISPEREGI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG lelkipásztor, főgondnoka és presbitériuma, akik a megyei statikai bizottság felszólítására kénytelenek voltunk beomlással fenyegető templomunkból a gyülekezetet kivezetni, templomtalanságunk mélységéből és erőtelenségünk tudatában kiáltunk hozzátok:

segítsetek megmenteni templomunkat!

A munkálatok összköltsége meghaladja a 230 000 lejt, s mi, bár gyülekezetünk minden erejét összeszedte, még 1/3-át sem tudjuk biztosítani. Bízunk református testvéreink áldozatkészségében, a bibliai özvegyasszonyok két filléreinek csodatevő erejében.

A kérés szegények alázatával,
Kispegről, 2014. április 16-án

TÓBIÁS TIBOR-GYÖRGY
lelkipásztor

FARKAS TERÉZIA
főgondnok

Gyülekezetünk számlaszáma:
Parohia Reformata Peregu Mic
Bankszámlaszáma:
RO92CECAR1436RON0384756
SWIFT (BIC) kód: CECERBUXXX

ÉVFORDULÓ

MARTIN OPITZ (1597–1639)

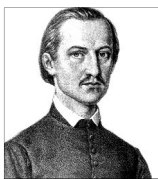
375 éve, 1639. aug. 20-án hunyt el **Martin Opitz** prot. német barokk költő, „a német költészet atyja”. Bethlen Gábor fejedelem hívására a gyulafehérvári kollégium tanára (1622–23) olyan külföldi származású tanárok mellett, mint Piscator, Alstedt, Bisterfeld. Erdélyi tartózkodása alatt verseket, történeti feljegyzéseket, Károlyi Zsuzsánna halálra gyászverset írt. Fontosak ókori drámafordításai, zsolnárfordításai, elméleti poétikája (*Buch von der Deutschen Poeterey* – 1624).

KUTHY LAJOS (1813–1864)

150 éve, 1864. aug. 27-én hunyt el **Kuthy Lajos** (kővágó-örsi) regény- és drámaíró. Kuthy Sándor érmel-leki ref. esperes fiaként született Érmihályfalván. Novellái és drámái mellett *Hazai rejtelmek* c. regénye (1846–47) öröndett népszerűségnek. 1836-ban elítélték a pozsonyi országgyűlési ifjúság mozgalomban való részvétele miatt. Bihar vármegyei aljegyző, Batthyány Lajos titkára volt. Elszegényedése miatt az önkényuralomban megbiztosi tisztséget vállalt, emiatt elfordultak tőle.

CZELDER MÁRTON (1833–1889)

125 éve, 1889. aug. 23-án hunyt el **Czelder Márton** ref. lelkész, lapszerkesztő. Az általa alapított Moldva-Oláhországi Misszió szórványgondozó lelkészeként (1861–71) gyülekezeteket szervezett, templomokat és iskolákat építtetett, tervezte a moldvai csángók reformálását. Egyházi előljáróival ellentétbe kerülve hazajött, Felsőbányán (1871) majd Kecskeméten (1884) lelkész, Nagybányán hunyt el. Több egyházi lap szerkesztője, számos egyházi és iskolai témájú cikk szerzője.

TÁMOGATÁST KÉRNEK AZ IRAKI KERESZTYÉNEK

Nemzetközi támogatást kértek észak-iraki keresztyén egyházi vezetők, akik az Európai Unió különböző intézményeinek képviselői előtt számoltak be közösségük tragikussá vált helyzetéről.

A Káld Katolikus Egyház pátriárkája, Louis Raphael Sako, valamint Yohanna Petros Mouche moszuli érsek és Youssif Mirkis kirkuiki püspök az Európai Parlament székházában újságíróknak elmondta: közösségük korábban egymillió lelket számlált, de az elmúlt években és különösen az elmúlt pár hétben tömegesen menekültek el a kiszámíthatatlan, kilátástalan helyzet miatt. Az észak-iraki keresztyének közvetlen életveszélyben vannak az iszlám államot megalapítani akaró szélsőséges iszlamista felkelők által ellenőrzött területeken.

A káldeus keresztyének a Krisztus utáni első század vége óta élnek abban a térségben,

IMÁDKOZÓ IRAKI KÁLD KERESZTYÉN ASSZONYOK

amely most Irak északi része, és ahol az elvakult szunnita muszlim szélsőségesek véres polgárháborúban igyekeznek egy szent iszlám kalifátust létrehozni – számol be a Magyar Kurír.

Louis Raphael Sako pátriárka elmondta: a káldeus közösség tagjai igyekeznek békében és harmóniában élni muszlim testvéreikkel, és tragédiának tartanak, ha a polgárháború következtében az ország kettészakadna. A nemzetközi közösségtől az együttérzésen és lelki támaszon túl konkrét segítséget jelentő támogatásra is számítanak, hiszen az általuk lakott térségben megszakadt a víz- és áramellátás, a helyzet felettebb aggasztó. „Szaddám Huszein diktatúrája alatt nem élveztünk szabadságot, de legalább biztonságban éreztük magunkat. Megkaptuk a szabadságot, most azonban nem vagyunk biztonságban, életveszélyben élünk” – mondta a pátriárka.

Az Európai Parlament pontos tájékoztatást kapott a Káld Katolikus Egyház képviselőitől az iraki helyzetről. Hölvényi György, az Európai Parlament KDNP-s képviselője, korábbi egyházügyi államtitkár is találkozott a káldeus főpapokkal. Nyilatkozatában tragikusnak nevezte a kialakult állapotokat. Kétezer éves keresztyén kultúra került veszélybe Irakban – fogalmazott.

FELROBBANTOTT IRAKI KÁLD TEMPLOM

FRICSKA

Sok bosszúságot okoz a lelkipásztoroknak, hogy a templomi mikrofon recseg, torzít, vagy egyszerűen nem akar működni.

A zilahi eklézsia levéltárában olvastam – úgy 15 esztendeje –, hogy amikor megépült a zilahi-belvárosi templom, gondoskodni kellett a hangosításról. Így aztán a nemes és szent eklézsia presbitériuma határozatában megoldotta úgy a kihangosítást, mint a kihangosítani valót.

Még pedig úgy, hogy a következőképpen osztotta be a lelkipásztor délelőtti órárendjét:

„... reggel 9 órától 11-ig, az eklézsia költségén látogassa a kávéházat, s ott a központi és helyi lapokat elolvassa, hogy arról vasárnap referálni tudjon. 11 órától déli ebéddőig szorgalmasan vívőleckéket vegyen, hogy tüdeje tágulván, hanggal töltsen be a templomot.”

FORRÓ LÁSZLÓ gyűjtése nyomán

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

Megjelenik kéthetente. Ára 3 lej.

Szerkesztőbizottság: Ghittea-Szabó József-Levente, Kurta-Tóth Beáta, Oroszi Kálmán, Rácz Ervin, Tokár Sándor, Wagner Erik.
Felelős szerkesztő: Visky István. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Szerkesztőség:** 410001 Nagyváradi, Moscovoi (Szilágyi Dezső) u. 14. Sz. Tel.: 0726-242824, 0259-416067. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám Nyomdájában. **Felelős vezető:** Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkési hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.